

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 1/2018 (2706) Rok LIX 7.1.2018

Uroczystość Objawienia Pańskiego
Bóg jest dla wszystkich

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Bartholomäus Kneller - Objawienie Pańskie

Dwujęzyczny

Kalendarz Głosu Katolickiego Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

11 listopada 1918 r. spełnił się sen pokoleń Polaków – Państwo Polskie narodziło się na nowo. Odzyskanie niepodległości dokonano się poprzez walkę pełną poświęcenia, i nie tylko na polach bitew, ale i w zmaganiach o zachowanie duchowej i materialnej substancji narodowej, w imię polskiej rodziny.

Wielkie momenty historii i symbole ilustrują kalendarz. Legiony i „Błękitna Armia” Hallera, niebiańska fantazja, i współczesny patriotyzm – to pola bitew, ale i silna rodzina. Nie do Krzyża, to patriotyzm, który jawi się jako „umiłowanie tego, co czyste”, a „nie” – to spuścizna, którą walczyli. Was złamać, nie da się. Polska zatriumfowała. Zawsze zatriumfowała. Polska to błogosławieństwo dla Europy.

zamówi, teraz
„niepodległość”
- kalendarz -
na 2018 r.

Kupon i adres na stronie poniżej

Zamów go jeszcze dzisiaj, najwzyszy czas!

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa
Tel./fax 02 31 85 23 66
mówimy po polsku i po francusku
josefa.bozincourt@gmx.fr

POMPES FUNEBRES POLONIA
ASSISTANCE INTERNATIONALE

DENTYLIS
Centrum Stomatologiczne
Dentylis Boulogne
76, av. Edouard Vaillant
Boulogne Billancourt
M°: „9” - Marcel Sembat

01.41.13.45.05
dentylis@orange.fr

Mówimy po polsku

Cedr
www.grupacedr.pl

Stowarzyszenie Polskich
Kombatantów we Francji

SPK

Association des Anciens
Combattants Polonais
en France

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2018 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po 4,20 € (z przesyłką 4,70 €). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Dotychczas czek (dla „Voix Catholique”) gotówkę

* Redakcja „Głosu Katolickiego”: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris

Info. - tel. 01 55 35 32 31; - e-mail: vkat@sfr.fr

Telegram w krzywym lustrze

W gabinecie śmiechu zabawa polega na tym, że stajemy między krzywymi lustrami i boki zrywamy oglądając własną deformację. Duży stajemy się mali, krągły smukli; raz rośnie nam głowa, innym razem... wręcz przeciwnie. Potem jednak, nasміawszy się do woli ze swego alter ego, co stało się na głowie, ujdostajemy się z tych zabawnych epizodycznych „parów” i złudzeń do „realu”. Odzyskiujemy pion emocjonalny, powagę, własne rozumiany, precyzję, prędkość, jak Pan Bóg przykazał, nie mówiąc już nawet o trzeźwym pojęciu.

Tymczasem w życiu codziennym, zwłaszcza tym elitarnym, biznesowym i politycznym, żelazny nie powiedzieź publiczny, lwa dokładnie odwrotnie. To znaczy nie pomni własnych wad, kształtów, nosów, ulomności życiowych, wstydliwych słabości ducha, a nawet IQ czy łysiny czołowej; przede wszystkim swój portret własny bez skazy, cieni, ladu i składu, za to pełen cnót i intencji na najwyższym poziomie – zwany image, co mamy gawieź, fanów i elektoraty poprawnie politycznie, co szuka ją w nim własnych prawd. Co gorsze, sami z czasem zaczynamy wierzyć w ten portret i pomnik, oczekując holdów, honorów i oklasków, jakbyśmy byli w wysoką, błyskotliwą blondynką, a nie... wręcz przeciwnie. Spustoszenia jakie może powodować dla nasza w polu egzystencji, takie schizy frenetyczne rozdźwięki, zwłaszcza wśród decydentów tego świata i Europy postępu, powinno nas skłaniać do starania ich raz na jakiś czas w prawdziwym krzywym lustrze... P.O.

- I PAMIĘTAJ, ŻE JAK LEWICA
ODDAJE WŁADZĘ, TO ZNACZY
ŻE NIE MA JUŻ NA PRAWDĘ
NIC DO UKRADZENIA...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Pomogą dzieciom w Syrii i Libanie – str. 5
- | Próby reanimacji wychowawczej roli szkoły – str. 7
- | Więcej niż rzeka – str. 8
- | Renesans kołędowania – str. 10
- | Regards en arrière – str. 11

Z SATYRYCZNEJ TEKI L. B.

Zmiana kapitana

Wojciech Turek

Wprowadzie w dzisiejszej Polsce programy polityczne nie odgrywa ją roli, jaką powinny odgrywać w demokratycznych państwach, jednak zmianę na stanowisku premiera rządu – zdominowanego przez Prawo i Sprawiedliwość – można wytłumaczyć względami pragmatycznymi.

Od pierwszych tygodni funkcjonowania gabinetu Beaty Szydło, widoczna była dysproporcja pomiędzy wicepremierem Mateuszem Morawieckim a pozostałymi członkami gabinetu. Morawiecki wyróżnia się szerokością horyzontów i swobodą, z jaką potrafi łączyć poszczególne resorty w logiczną i spójną całość. Bez wątplenia – w ostatnich dwóch dekadach – jest to jedyny ze sterników nawy państwowej, który spogląda na politykę z perspektywy długodystansowca.

Niektórzy Czytelnicy „Głosu Katolickiego” mogą pamiętać, że dwa lata temu, pisząc o powołanym przez Sejm rządzie Szydło, miałem wątpliwości co do obecności w nim Morawieckiego, mającego

za sobą karierę w świecie korporacji i marketingu. Po kilku miesiącach zmieniłem zdanie. Okazało się, że ten sprawny menedżer potrafi wykorzystać uzyskaną wiedzę o mechanizmach, w podjętej przed dwoma laty pracy dla państwa i jego obywateli. Nie zauważyłem, by wdawał się w rozgrywki personalne i kierował emocjonalnymi uprzedzeniami. Nie zauważyłem by ulegać ideologii demo-liberalnej i poprawności politycznej. Morawiecki przemawia językiem fachowca rozumiejącego mechanizmy współczesnego świata i stawiającego za najważniejszy cel dokonanie jakościowego skoku czyli awansu Polski do pierwszej ligi gospodarek europejskich.

ciąg dalszy na str. 6

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)
Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

PRENUMERATY

PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Objawienia Pańskiego

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 60, 1-6

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Powstań! Świeć, Jeruzalem, bo przyszło twe światło i chwata Pańska rozbłyśka nad tobą. Bo oto ciemność okrywa ziemię i gęsty mrok spowija ludy, a ponad tobą jaśnieje Pan, i Jego chwata jawi się nad tobą. I pójdą narody do twojego światła, królowie do blasku twojego wschodu. Rzuć okiem dokoła i zobacz: Ci wszyscy zebrani zdążają do ciebie. Twoi synowie przychodzą z daleka, na rękach niesione są twe córki. Wtedy zobaczysz i promienieć będziesz, a serce twe zdrzży i rozszerzy się, bo do ciebie napłyną bogactwa zamorskie, zasoby narodów przyjdą ku tobie. Zaleje cię mnogość wielbłądów – dromadery z Madianu i z Efy. Wszyscy oni przybędą z Saby, zaofiarują złoto i kadzidło, nując radośnie hymny na cześć Pana.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Uwielbią Pana wszystkie ludy ziemi.

DRUGIE CZYTANIE

Ef 3, 2-3a. 5-6

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Słyszeliście przecież o udzieleniu przez Boga łaski danej mi dla was, że mianowicie przez objawienie oznajmiona mi została ta tajemnica. Nie była ona oznajmiona synom ludzkim w poprzednich pokoleniach, tak jak teraz została objawiona przez ducha

świętym Jego apostołom i prorokom, to znaczy, że paganie już są współdziedzicami i współczłonkami Ciała, i współuczestnikami obietnicy w Chrystusie Jezusie przez Ewangelię.

EWANGELIA

Mt 2, 1-12

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Gdy Jezus narodził się w Betlejem w Judei za panowania króla Heroda, oto mędrcy ze Wschodu przybyli do Jerozolimy i pytali: «Gdzie jest nowo narodzony Król żydowski? Ujrzelśmy, bowiem Jego gwiazdę na Wschodzie i przybyliśmy oddać Mu pokłon». Skoro to usłyszał król Herod, przeraził się, a z nim cała Jerozolima. Zebrał, więc wszystkich arcykapłanów i uczonych ludu i wypytywał ich, gdzie ma się narodzić Mesjasz. Ci mu odpowiedzieli: «W Betlejem judzkim, bo tak zostało napisane przez Proroka: a ty, Betlejem, ziemio Judy, nie jesteś zgoła najlichsze spośród głównych miast Judy, albowiem z ciebie wyjdzie władca, który będzie pasterzem ludu mego, Izraela». Wtedy Herod przywołał potajemnie mędrców i wywiedził się od nich dokładnie o czas ukazania się gwiazdy. A kierując ich do Betlejem, rzekł: «Udajcie się tam i wypytajcie starannie o dziecko, a gdy Je znajdziecie, donieście mi, abym i ja mógł pójść i oddać Mu pokłon». Oni zaś, wystuchawszy króla, ruszyli w drogę. A oto gwiazda, którą widzieli na Wschodzie, postępowała przed nimi, aż przyszła i zatrzymała się nad miejscem, gdzie było to dziecko. Gdy ujrzeli gwiazdę, bardzo się uradowali. Weszli do domu i zobaczyli dziecko z Matką Jego, Maryją; padli na twarz i oddali Mu pokłon i otworzywszy swe skarby, ofiarowali Mu dary: złoto, kadzidło i mirrę. A otrzymawszy we śnie nakaz, żeby nie wracali do Heroda, inną drogą udali się z powrotem do swojego kraju. □

Dzieci pomagają dzieciom

Obchodzimy dziś uroczystość „Trzech Króli”. Przypomina nam ona wydarzenie sprzed dwóch tysięcy lat, gdy do narodzonego Jezusa przybyli niezwykłe ważni goście. Byli to królowie-mędrcy z odległych królestw.

W tamtych czasach, żeby pokonać odległość np. 1000 km, trzeba było poświęcić całe miesiące, najpierw na przygotowania, a potem na wędrówkę. Nie było wówczas samochodów ani samolotów, a jedynie konie i wielbłądy. Pan Jezus musiał być dla nich bardzo ważny, skoro poświęcili aż tyle czasu i środków, żeby Go zobaczyć. A my? Czy my również potrafimy poświęcić swój czas i włożyć odrobinę wysiłku i trudu, żeby przyjść i powitać Jezusa?

Trzej Mędrcy nie przyszli do „Nowonarodzonego Króla” z pustymi rękami, przy-

nieśli Mu dary: złoto, kadzidło i mirrę. To były wspaniałe prezenty, choć nie każdy rozumiał ich wagę i znaczenie. Prawdziwym darem jest to, co nas najbardziej kosztuje i co ofiarowane jest ze szczerego serca. Wymaga to od nas jakiegoś wyrzeczenia, a jednocześnie bardzo nas cieszy. Czy czuliśmy już kiedyś taką radość? Czy umiemy obdarowywać, czy tylko czekamy, by ktoś nam coś ofiarował?

Dziś obchodzimy ważny dzień dla Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci. Hasłem tego Dzieła są słowa „Dzieci pomagają dzieciom”, a należą do niego dzieci, które bardzo kochają Pana Jezusa i chcą do Niego przyprowadzić wszystkich swoich rówieśników, którzy są smutni, chorzy, głodni, uwięzieni, zranieni i wystraszeni. Jego znakiem rozpoznawczym jest Ziemia, którą opasują trzymające się za ręce dzieci w pięciu kolorach. To kolory pięciu kontynentów na znak, że do Dzieła należą dzieci z każdej części świata.

Misyjny Dzień Dzieci to ich święto. Dzieci obdarowują się wtedy prezentami. Nie są to klocki lego ani inne drogie zabawki. Te prezenty są znacznie cenniejsze, choć nie wszyscy rozumieją ich znaczenie. Pierwszy dar to modlitwa

plynąca ze szczerego, kochającego serca. Drugi to solidarne dzielenie się z innymi. A trzeci to bycie misjonarzem, czyli staranie się, żeby Pana Jezusa poznali dzieci na misjach. Tak uczynili kolędnicy misyjni, którzy w tym roku modlili się i podjęli trud kolędowania, zbierając fundusze dla swoich rówieśników w Libanie i w Syrii.

Takie dary bardzo cieszą Jezusa. I wy również możecie Mu sprawić wielką radość i dać Mu prezent ze swojego czasu i trudu, żeby do Niego przyjść. Możecie też dodać jeszcze trochę wysiłku (modlitwę i wyrzeczenie), żeby przyprowadzić do Niego kogoś, kto jeszcze Go nie poznał albo Mu się zagubił... Wtedy sprawicie Panu Jezusowi jeszcze większą radość. Modlitwa, gdy płynie ze szczerego, kochającego serca i jeszcze jest poparta wyrzeczeniem, ma wielką moc.

Oto przykład. Kiedy papież Franciszek odwiedził Filipiny, spotkał się tam również z dziećmi. Dwoje z nich – dziewczynka i chłopiec – podeszło do papieża i opowiedziało mu o swoich przeżyciach, gdy byli dziećmi ulicy. W bardzo wczesnym dzieciństwie sprzedano je i zostali niewolnikami i żebrakami na ulicy. Aż któregoś dnia z tej trudnej sytuacji uratował je misjonarz. I za to podziękowały papieżowi i misjonarzom, także tym małym, którzy nie wyjeżdżają, ale troszczą się całym sercem o swoich dalekich rówieśników, modląc się za nich. □

opr. Martyna Zielińska
Papieskie Dzieła Misyjne Dzieci

Pomogą dzieciom w Syrii i Libanie

Na przełomie roku 2017/18 kolędnicy misyjni pospieszą z pomocą m.in. dzieciom w Syrii i w Libanie. Zwrócą uwagę na trudną sytuację swoich rówieśników, którzy cierpią z powodu konfliktów zbrojnych. Po raz kolejny podjął modlitwę o pokój w świecie, a także będą zbierać fundusze na rzecz ofiar wojny.

Kolędowanie to dzielenie się radością ze spotkania Zbawiciela narodzonego w Betlejem – wyjaśnia ks. prał Tomasz Atlas, dyrektor Papieskich Dzieł Misyjnych w Polsce. To przedsięwzięcie skierowane jest do wszystkich dzieci i ich rodzin. Kolędnicy misyjni przez trud kolędowania chcą też zwrócić uwagę na sytuację dzieci z krajów misyjnych. W tym roku opowiedzą odwiedzanym rodzinom o dzieciach z Syrii i Libanu. Właśnie na ten cel będą zbierać ofiary.

Dzieciom w Syrii i w Libanie

W ostatnich latach wojna w Syrii pochłonęła blisko pół miliona mieszkańców, a największą ich część stanowiły dzieci. Blisko 70 tys. Syryjczyków zmarło z powodu skutków wojny – braku wody i żywności, zimna, odniesionych

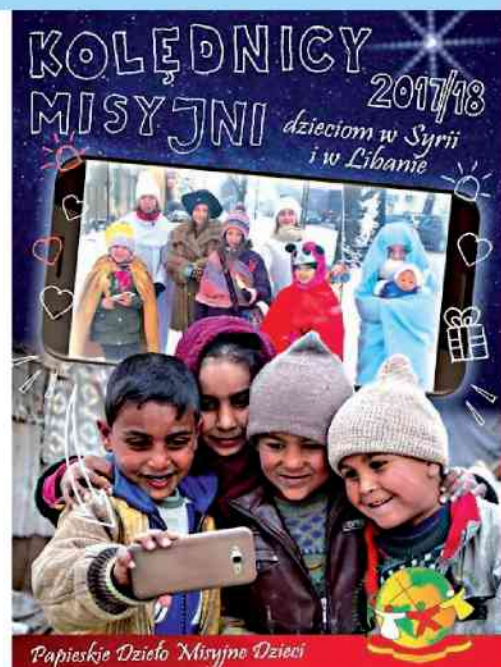
Te dłonie-skrzydła mówią nam o marzeniach, które drżą zamknięte w sercach libańskich i syryjskich dzieci. A nasze kolędowanie pomoże je uwolnić z klatek strachu, osamotnienia i nędzy.

ran i chorób. Miliony ludzi straciło domy, miejsca pracy i bliskich. Ich serca i umysły zostały ciężko zranione strachem i przerażającymi doświadczeniami – widokiem ciał osób bliskich i znajomych pod gruzami budynków, krzykiem rozpaczonego ludzkiego cierpienia i panującej nędzy. Ponad 7,6 miliona Syryjczyków, zwłaszcza chrześcijan, zmuszono do przesiedleń, a nawet opuszczenia kraju. Dla większości uchodźców los przyniósł kolejne bolesne doświadczenia. Prawie półtora miliona Syryjczyków uciekło do Libanu.

Liban, kraj 30 razy mniejszy od Polski, przyjął tak wielką liczbę uchodźców, że liczba jego mieszkańców żyjących w skrajnej nędzy zwiększyła się o 110%. Najwyższą cenę płać dzieci, które umierają lub chorują z powodu złych warunków mieszkaniowych, zimna, niedożywienia, braku higieny i dostępu do opieki zdrowotnej. Dzieci syryjskie urodzone w nieformalnych obozach nie są rejestrowane i nie mają praw obywatelskich żadnego kraju. Narażone są na przemoc i handel ludźmi. Traktowane są jak tania siła robocza. Ponad 300 tys. Libańczyków wymaga pomocy humanitarnej, a 1 na 3 młodych Libańczyków nie ma pracy.

Mali bohaterzy w Libanie

W Libanie działa Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci. Pomimo własnych kłopotów i potrzeb libańskie rodziny, w tym także dzieci, przychodzą z duchową i materialną pomocą zarówno syryjskim sąsiadom, jak i innym dzieciom świata, z uwagą obserwując dramaty dzieci w Etiopii, Sudanie czy w Indiach. Biorąc udział w tegorocznej

kolędzie misyjnej, wesprzemy wysiłki libańskich dzieci z PDMD oraz ich syryjskich rówieśników, którzy cierpią z powodu wojny i jej skutków.

Z sercem na dłoni – pamiątka kolędowania

W tym roku kolędnicy misyjni zostawią w naszych domach pamiątkę w postaci otwartych dłoni. Symbol ten nawiązuje do gestu przekazywania znaku pokoju i gotowości do braterskiej pomocy – wyjaśnia Anna Sobiech, sekretarz krajowy PDMD. Misjonarz nigdy nie zaciska dłoni w pięść, ale wyciąga je otwarte ku drugiemu człowiekowi. Stąd też kolędnicy przyjdą do naszych domów z „sercem na dłoni”. Będą wstawiać się za swoimi rówieśnikami z Syrii i Libanu u swoich bliskich, sąsiadów i wspólnot parafialnych. Żadne dziecko nie powinno cierpieć z powodu zawiści i konfliktów dorosłych, dlatego polskie dzieci biorą je w obronę i głośno mówią o potrzebie działań na rzecz pokoju w świecie (...).

Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci

WATYKAN | Papież Franciszek podpisał dekret o heroicznosci cnót kard. Stefana Wyszyńskiego. Od tej chwili Prymasowi Tysiąclecia przysługuje oficjalnie tytuł: „Czcigodny Sługa Boży”. Do beatyfikacji niezbędny jest już tylko cud za wstawnictwem kard. Wyszyńskiego. 12 grudnia br. podczas sesji zwyczajnej kardynałowie i biskupi z Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych wyrazili pozytywną opinię o heroicznosci cnót kard. Wyszyńskiego. W ten sposób zakończyły się prace Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych nad „Positio super virtutibus”.

Obok kard. Wyszyńskiego Papież uznał również heroicznosc cnót ks. Pawła Smolikowskiego, zmartwychwstańca. Ks. Smolikowski żył w latach 1849–1926. Był generałem zgromadzenia Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa, a także wielokrotnie mistrzem nowicjatu. Pracował z młodzieżą w Bułgarii, we Lwowie i Krakowie. Był m.in. rektorem Papieskiego Kolegium Polskiego w Rzymie. Posługiwał też w sanktuarium w Mentorelli. To wybitny wychowawca, historyk, filozof i kierownik duchowy.

ŁÓDŹ | „Wbrew temu co ogłaszano wcześniej w telewizji, beatyfikacja ks. Popietuszki to był ten moment, kiedy w Polsce przegrat

ostatecznie komunizm! – mówił abp Grzegorz Ryś podczas Mszy św. za ofiary stanu wojennego w łódzkim kościele Najświętszego Imienia Jezus, gdzie w okresie stanu wojennego gromadzili się członkowie powstającej w Łodzi „Solidarności”.

OTTAWA | Kanada wprowadziła nową formę dyskryminacji za poglądy odbiegające od politycznej poprawności. Pracodawcy nie otrzymają bowiem odtąd dofinansowania na umowy o prace wakacyjne dla uczniów, jeżeli aktywnie nie wspierają aborcji, związków jedнопłciowych i ideologii gender. Zdecydował o tym kilka dni temu rząd tego kraju. Nowa polityka uderza więc w każdego, kto wspiera tradycyjny model rodziny i obronę życia nienarodzonych. Tymczasem organizacje radykalnie proaborcyjne mają zapewnić wsparcie i rozwój, włącznie z promocją w państwowych mediach. Kanada to nie jedyne miejsce, gdzie dyskryminuje się chrześcijan poprzez nacisk polityczno-ekonomiczny. Wydaje się, że podobne obostrzenia stosuje Unia Europejska, która groziła niektórym krajom członkowskim zawieszeniem prawa głosu w Radzie Europejskiej, jeżeli nie przyjmie aborcyjnego prawodawstwa.

Zmiana kapitana *ciąg dalszy ze str. 3*

Nie skąpię pochwał pod adresem Morawieckiego, ponieważ od wielu lat krytycznie oceniam mizerny poziom elit w Polsce. Jest takie przysłowie: „na bezrybiu i rak ryba”. W latach 90. ub. wieku celem polityki polskiej było wydotowanie się z zapaści po komunizmie, włączenie Polski w skład NATO oraz wspólnoty gospodarczej (Unii Europejskiej). Po osiągnięciu tych celów, w polityce polskiej zapanała małostkowość i prywata. Partie polityczne zaczęły się kierować wynikami sondaży, jedna z partii rządzących przez wiele długich lat sprytnie lawirowała i płynęła z prądem, korzystając z napływu środków unijnych i poparcia wielkich tego świata. W XXI wieku Polska dryfowała w niewiadomym (możliwe, że niebezpiecznym) kierunku. Marnowaliśmy wyjątkową w naszych dziejach koniunkturę. Na szczęście w 2015 roku wystarczająca część Polaków otrzeźwiała i w wyniku kolejnych wyborów nastąpiła zmiana kierownictwa.

Fakt, że Morawiecki cieszy się zaufaniem Jarosława Kaczyńskiego, przemawia na korzyść tego ostatniego. Jego krytycy mówią, że otacza się ludźmi miernymi i niesamodzielnymi. Morawiecki nie jest takim człowiekiem. Jego krytycy mówią, że interesuje go wyłącznie władza i zwyciężanie. Morawiecki jest premierem po to, by zreali-

zować długofalowy projekt. A to oznacza, że – nawet jeśli zostanie on pomyślnie zrealizowany i przyniesie w przyszłości spodziewane owoce – partia rządząca może stracić władzę, ponieważ zniecierpliwieni wyborcy mogą oczekiwać od rządzących natychmiastowych efektów.

Jeśli zdejmemy demoliberalne okulary, które zaciemniają nasz ogląd rzeczywistości, zauważymy, że skok cywilizacyjny zawsze występuje łącznie z przemysłaną i długofalową polityką władzy. Weźmy chociażby przykład naszych zachodnich sąsiadów, którzy wzniesli się na wyżyny pod względem poziomu cywilizacji i ekonomii na przełomie XIX i XX wieku. Swą potęgę zawdzięczali silnemu państwu promującemu interes własnego społeczeństwa. Podobnie po 1945 roku niemiecki „cud gospodarczy” był efektem adaptacji wolnorynkowych zasad do potrzeb społeczeństwa niemieckiego. W szczególności widoczne to było w Bawarii rządzonej przez Franza Josefa Straussa, gdzie państwo aktywnie promowało rozwój technologiczno-naukowy i stosowało zasadę interwencjonizmu zapewniającego realizację strategicznych, długofalowych celów społecznych. Taka polityka przyniosła efekty w postaci skoku cywilizacyjnego: Bawaria przekształciła się z landu rolniczego w kraj przodujący pod względem usług opartych na najnowszych technologiach. Nie trzeba dodawać, że stała

się jednocześnie jednym z najbogatszych krajów w Europie.

W exposé wygłoszonym przez desygnowanego na premiera Morawieckiego, nie znalazło się wiele nowych elementów. Było to w gruncie rzeczy powtórzenie niektórych tez z przyjętego w lutym 2016 r. rządowego „Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”. Morawiecki chce zastąpić „kapitalizm konsumpcji” – „kapitalizmem oszczędności i inwestycji”. „Polska polityka musi być ambitna. Dryfowanie czy płynięcie z prądem to nie nasze DNA. Rząd nie jest do administrowania, ale rządzenia. Musimy wyznaczyć ambitne cele” – powiedział nowy premier. Jakż kontrast z poprzednikami, powtarzającymi jak mantra zaklęcia: „więcej Europy, tolerancji i praw mniejszości”. Morawieckiego taka „otwartość” nie interesuje. On ogłasza powrót państwa, jako instytucji działającej na rzecz swoich obywateli: „Państwo wraca do gry na poważnie, do przedsiębiorczych przedsiębiorców, dotądca przedsiębiorcze państwo (...) Trzeba znaleźć złoty środek między państwem minimum, które opuszcza swoich obywateli, a ociążonym państwem biurokratycznym. Nie chcemy ani jednego, ani drugiego.” To zupełnie odmienny język, styl i cel, odmienny sens istnienia państwa. Symboliczne znaczenie posiada fakt, że o ile poprzedni układ „administrujący” Polską chciał

Z KRAJU

- Radości płynącej ze wspólnego świętowania, serdeczności i rodzinnej atmosfery życzyli Polakom prezydent Duda z małżonką Agatą. Prezydent namawiał, aby nadchodzący rok – stulecia odzyskania niepodległości był czasem refleksji nad sprawami dla Polski najważniejszymi.
- „Polskich spraw nie rozstrzygnie ani ulica, ani zagranica, ani ręka podniesiona w Brukseli” – powiedział podczas Pasterki w Katedrze Oliwskiej metropolita gdański abp Głódź. Abp Jędraszewski z kolei na Wawelu mówił: „Nie jest możliwe właściwe przeżycie świąt Bożego Narodzenia bez naszej wiary i miłości”.
- Pod przywództwem premier Wielkiej Brytanii May oraz premiera Morawieckiego w Warszawie odbyły się polsko-brytyjskie konsultacje międzyrządowe, których tematem było bezpieczeństwo i współpraca dwustronna.
- Rekonstrukcja w ministerstwach rządu Morawieckiego jest przewidziana na styczeń, po święcie Trzech Króli. Na razie ustalono, że Dworczyk będzie szefem Kancelarii Premiera, Suski szefem jego gabinetu, a Kopicńska rzecznikiem rządu.
- Papież polecił opublikować dekret o heroicznosci cnót prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego. Jest to ważny etap na drodze do beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia.
- Premier Morawiecki podczas spotkania z szefem parlamentu Gruzji Kobachidzem potwierdził wsparcie Polski dla euroatlantyckich aspiracji tego kraju.
- Prezydent odwiedził przed świętami Bożego

Narodzenia żołnierzy polskiego kontyngentu w Kuwejcie uczestniczącego w operacji Inherent Resolve wymierzonej w tzw. Państwo Islamskie.

- Prezydent Duda podpisał nowelizację ustawy o Krajowej Radzie Sądowniczej oraz ustawę o Sądzie Najwyższym. Prezydent zauważył przy okazji, że decyzja KE o uruchomieniu art. 7.1 traktatu unijnego wobec Polski, jest czysto polityczna, nie ma nic wspólnego z żadnym elementem merytorycznym i dodał, że ustawy, które zdecydował się podpisać, „absolutnie” pozostają w zgodzie z konstytucją.
- Rzecznik rządu: „Premier Morawiecki odpowiada pozytywnie na zaproszenie wystosowane przez przewodniczącego KE Junckera i weźmie udział 9 stycznia w rozmowach z szefem KE”.
- Wicepremier Szydło stanie na czele Komitetu Społecznego Rady Ministrów, który będzie zajmował się m.in. inicjowaniem i koordynowaniem działań związanych z poprawą sytuacji rodzin i wspieraniem aktywności zawodowej w Polsce.
- Senat przyjął nowelę Kodeksu wyborczego, która wprowadza dwu kadencyjność wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Senatorowie przyjęli też poprawki, jedna z nich umożliwia nadal głosowanie korespondencyjne osobom niepełnosprawnym. Poprawki uwzględniły wiele postulatów opozycji.
- Po Sejmie ustawa o powołaniu Służby Ochrony Państwa – w miejsce dotychczasowego Biura Ochrony Rządu, trafiła do Seantui.
- Senator Kogut został zawieszony w PiS i zrzekł

się immunitetu. Powodem są podejrzenia CBA o korupcję. Z tego samego powodu pojawił się także wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie po sta PO Gawłowskiego do odpowiedzialności karnej, a także na jego zatrzymanie i zastosowanie tymczasowego aresztu.

- Prokurator generalny Ziobro zaskarżył do Trybunału Konstytucyjnego przepisy pozwalające na przedawnienie zbrodni komunistycznych, zagrożonych karą do 5 lat więzienia.
- Rusza pilotażowy program kamer na policyjnych mundurach; jako pierwsi wyposażeni w te urządzenia rejestrujące zostaną policjanci z trzech garnizonów: stołecznego, dolnośląskiego i podlaskiego.
- Podchodzący do lądowania w 23. Bazie Lotnictwa Taktycznego w Mińsku Mazowieckim myśliwiec MiG-29 rozbił się w okolicach Katuszyna na Mazowszu. Pilot przeżył wypadek.
- Komisja weryfikacyjna uznała, że decyzja reprivatyzacyjna z 2003 r. ws. nieruchomości przy Noakowskiego 16, została podjęta z naruszeniem prawa. Komisja zobowiązała też beneficjentów reprivatyzacji do zwrotu nienależnego świadczenia w wysokości ponad 15 mln zł. Chodzi tu o rodzinę prezydent Warszawy Gronkiewicz-Walz.
- Przedstawiony w Katowicach przez Ministerstwo Rozwoju „Program dla Śląska” przewiduje m.in. budowę-odtworzenie kopalni węgla kokowego w perspektywie lat 2018-19 kosztem 1,8 mld zł oraz budowę-odtworzenie kopalni węgla energetycznego kosztem ok. 5 mld zł. □

oddać ziemię i jej zasoby dla potrzeb koncernów wydobywających mityczny gaz z łupków, nie zważając na koszty i negatywne skutki dla środowiska, o tyle Morawiecki mówi o elektrycznym samochodzie, czyli o uruchomieniu własnej produkcji i konstrukcji koła zamachowego gospodarki zaawansowanych technologii a jednocześnie podkreśla znaczenie ochrony środowiska. Konserwatyzm i ekologia – nie będą ukrywał, że jestem zwolennikiem takiego połączenia.

Nie odpowiem na pytanie, czy długofalowa strategia sformułowana przez rząd Morawieckiego przyniesie spodziewane rezultaty. W gruncie rzeczy Premier powtórzył to, co wielokrotnie mówił wcześniej gdy występował jako Wicepremier. Realizacja nawet najlepszego programu zależy od wielu czynników. Jednym z nich jest dobór odpowiednich wykonawców. Innym – współpraca społeczeństwa, bez którego każda władza będzie funkcjonowała w próżni. Ale nie ulega wątpliwości, że jedynie przemyślana i dobrze przygotowana strategia może zmienić Polskę z kraju półkolonialnego, rezerwuaru taniej siły roboczej i prostych produktów (surowców) – w państwo naprawdę suwerenne (zależne od woli własnej, a nie cudzej), z gospodarką napędzaną przez rozwój nauki i najnowszych technologii, państwo zamożnych mieszkańców. □

Wojciech Turek

Próby reanimacji wychowawczej roli szkoły

Francuska szkoła, obok służby w jaskowij, należała do najważniejszych placówek pełniących przez lata rolę integracyjną dla dzieci emigrantów. Obowiązkowa służba w jaskowia została zniesiona jeszcze przez prezydenta Chiraka, a szkoła po prostu... skąpitulowała.

ostatni sondaż IPSOS przeprowadzony wśród francuskich nauczycieli pokazuje rejteradę nauczycieli przed podejmowaniem trudnych tematów. 56 procent nauczycieli zetknęło się z problemem wrogiej postawy uczniów wobec pewnych treści programu nauczania. Dotyczy to zwłaszcza lekcji historii i tematów dotyczących np. religii, krucjat, czy dekolonizacji. 51 proc. napotkało problemy na lekcjach biologii. W szkołach znajdujących się w tzw. „strefach wrażliwych”, który to eufemizm oznacza osiedla

o dużej większości emigrantów wyznających najczęściej islam, procent nauczycieli, którzy natrafiają na tego typu problemy wzrasta do 78 proc. (w roku 2016 przyznawało się do takich trudności 70%).

Jaka jest reakcja szkolnego personelu? 33 procent badanych przyznaje się, że po prostu trudnych tematów nie porusza. W strefach „wrażliwych” autocenzurze poddaje się 40 proc. 1/3 ankietowanych zauważa też panujący niemal powszechnie w szkołach wśród uczniów antysemityzm.

ciąg dalszy na str. 11

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Papież w orędziu na Boże Narodzenie Urbi et Orbi apelował o pokój dla Jerozolimy i dla całej Ziemi Świętej oraz dla Syrii. Wezwał też do przewyższenia napięć na Półwyspie Koreańskim i dodał, że „Widzimy Jezusa w dzieciach Bliskiego Wschodu, które nadal cierpią z powodu nasilających się napięć między Izraelczykami a Palestyńczykami”.
- Komisja Europejska zdecydowała o uruchomieniu art. 7.1 traktatu unijnego wobec Polski – poinformował wiceszef KE Timmermans. Dodał, że KE daje Warszawie 3 miesiące na wprowadzenie rekomendacji dotyczących praworządności.
- Węgry stanowią przeszkodę nie do ominięcia dla zastosowania art. 7 traktatu UE wobec Polski – zapewnił węgierski premier Orban, podkreślając, że kto atakuje Polskę, ten atakuje całą Europę Środkową.
- USA dostarczą Ukrainie „rozszerzone środki obronne”, aby wzmocnić potencjał obronny tego kraju.
- Kanclerz Niemiec Merkel i prezydent Francji Macron zaapelowali do stron konfliktu odpowiedzialnych za ostatni wzrost przemocy w Donbasie na Ukrainy o wdrożenie decyzji mających na celu uregulowanie sytuacji w tym regionie.
- Państwa UE podjęły decyzję przedłużenia sankcji wobec Rosji do 31 lipca 2018 r.
- Wybory lokalne w Katalonii wygrali zwolennicy secesji. Najwięcej głosów uzyskała przeciwna separatyzmowi partia Obywatelska (Ciudadanos),

która może liczyć na 37 mandatów, ale secesjoniści z różnych ugrupowań uzyskują 74 mandaty. Frekwencja okazała się rekordowa – 82%.

- Senat Rumunii uchwalił trzecią i ostatnią z podobno „kontrowersyjnych ustaw” reformujących wymiar sprawiedliwości. Pakiet czeka na podpis prezydenta, który zasugerował, że zgłosi ustawy do sądu konstytucyjnego i zwoła referendum na temat reformy.
- Kanclerz Niemiec Merkel powiedziała, że ma nadzieję na zakończenie wstępnych koalicyjnych rozmów z SPD do połowy stycznia.
- Przeważającą większością głosów Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło uchwałę domagającą się anulowania niedawnej decyzji prezydenta USA Trumpa o oficjalnym uznaniu Jerozolimy za stolicę Izraela. Spośród 193 państw za rezolucją głosowało 128, w tym Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Włochy, Rosja i Chiny, a przeciw dziewięć. Polska i 34 inne państwa wstrzymała się od głosu.
- Rada Federacji Rosji, przyjęła uchwałę o wyznaczeniu na 18 marca 2018 r. wyborów prezydenta Rosji. Wynik łatwy do przewidzenia.
- Prezydent USA Trump ogłosił nową strategię bezpieczeństwa narodowego. Kncentruje się ona na obronie kraju. Trump wezwał też do działań na rzecz amerykańskiej prosperity, mówił o „pokoju przez siłę” i poszerzaniu wpływów USA. Zapowiedział zniesienie limitów na wydatki obronne i obiecywaną w kampanii budowę muru wzdłuż południowej granicy USA.

- B. szef państwa, centroprawicowy biznesmen i polityk Pinera wygrał wybory prezydenckie w Chile.
- Premier Czech Babisz oświadczył po szczycie UE, że nie zaakceptuje „dyktatu” dotyczącego tego, „kto ma w jego kraju mieszkać lub pracować”, a Praga nie będzie przyjmować migrantów.
- Sojusz Austriackiej Partii Ludowej i prawicowo-populistycznej Austriackiej Partii Wolności w swym programie rządowym opowiedział się za pozostaniem Austrii w UE. Koalicja rządząca postawiła sobie, jako cel także powstrzymanie nielegalnej imigracji i przyspieszanie rozpatrywania wniosków o azyl.
- Trzeźwieją? Szwedzka minister finansów Andersson przyznała, że Szwecja popełniła błąd przyjmując w 2015 r. tysiące imigrantów.
- W Hadze odbyła się ceremonia zamknięcia Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugostawii. Podczas uroczystości sekretarz generalny ONZ Guterres ocenił, że działalność trybunału pomoże w walce z rewizjonizmem historycznym.
- 65 zawodowych dziennikarzy, dziennikarzy obywatelskich i pracowników mediów zginęło w tym roku na świecie z powodu swojej pracy.
- Kilkadziesiąt tysięcy ludzi na ulicach Bukaresztu żegnało ostatniego króla Rumunii Michała. Były król Rumunii z dynastii Hohenzollern-Sigmaringen zmarł w wieku 96 lat 5 grudnia w Aubonne w Szwajcarii. □

Więcej niż rzeka

Jordan był świadkiem nie tylko chrztu Jezusa, ale także wielu innych wydarzeń w historii zbawienia. Rzeka – symbol, granica, cel pielgrzymek, bezcenny wodociąg, powód wojny izraelsko-arabskiej... Płynię przez Biblię, szemrze w chrzcielnicach.

Dla ludów Wschodu, żyjących w większej części na terenach pustynnych, rzeki zawsze miały ogromne znaczenie. Urastały do rangi symbolu. Nad rzekami powstawały wielkie cywilizacje i miasta. Widziano w nich bezcenny, życiodajny dar niebios. Utożsamiano je z życiem, a także z oczyszczeniem. Nie dziwi więc fakt, że Biblia przedstawia raj jako ogród Eden, w którym cztery rzeki płyną w różne strony świata. Zbawienie płynie od Boga niczym rzeka. To częsty motyw biblijny.

Przez Ziemię Świętą od wieków płynie Jordan. Toczy swoje wody z północy na południe po dnie rowu tektonicznego, wpadając do Morza Martwego położonego w największej depresji świata. Jest symbolem, a jednocześnie nadal egzystującą, choć strasznie wyeksploatowaną dziś rzeką, zamienioną prawie w strumień, ponieważ większość jej bezcennej słodkiej wody trafia do wodociągów. Od Jordanu pochodzą nazwy „Jordania” oraz „Zachodni Brzeg” (część terytoriów Autonomii Palestyńskiej). To więcej niż rzeka. To symbol życia, oczyszczenia, granicy, chrztu... Metafora ludzkiej historii, w której zanurzył się Bóg-człowiek.

Spod Hermonu do Morza Martwego

Źródła Jordanu znajdują się na południowych stokach Hermonu (2814 m n.p.m.), najwyższego szczytu łańcucha górskiego Antylibanu. Góra Hermon pojawia się na kartach Biblii, dziś na jej szczycie schodzą się granice Libanu, Izraela i Syrii. Od lat stacjonują tam wojska ONZ, dogładając kruchego pokoju. Zimą i wiosną wierzchołek góry pokrywa się śniegiem, który roztopiając się, zasila strumienie dające początek Jordanowi. Tego śniegu na Hermonie jest na tyle dużo, że działa

tam, jedyny w Izraelu, ośrodek sportów narciarskich.

Jordan powstaje ze spotkania się trzech potoków: Nahr Banijas (wyptywający koło Cezarei Filipowej), gdzie Pan Jezus nazwał Piotra opoką, na której zbuduje Kościół, Nahr el-Leddán (wyptywający w okolicy biblijnego Dan) oraz Nahr el-Hasbani. W górnym biegu Jordanu znajdowało się niegdyś małe, płytkie jezioro Hule, które zostało osuszone, a teren przeznaczono na uprawy. Już po 16 kilometrach biegu wody Jordanu wpadają do Jeziora Galilejskiego (Genezaret, Morze Tyberiadzkie), którego tafla znajduje się 210 m poniżej poziomu morza. W południowej części jeziora Jordan wyptywa i płynie dalej. Pokonuje odległość ok. 110 kilometrów, kończąc swój bieg w Morzu Martwym. Rzeka wije się licznymi meandrami po dnie rowu tektonicznego. Wokół niej rozwija się bujna roślinność, ostro kontrastująca z wszechobecną pustynią.

Morze Martwe jest samo w sobie na tyle fascynującym zjawiskiem, że zastępuje na osobny artykuł. Pozbawione połączenia z oceanem jest właściwie potężnym jeziorem z wodą o niezwykłym stężeniu soli. Woda, którą Jordan zasila ten zbiornik, w całości odparowuje. Jej poziom znajduje się dziś 422 metry p.p.m. i nieustannie się obniża (ok. 1 metra rocznie). Morze Martwe słynie z leczniczych właściwości wody i błota, które pomagają leczyć alergię i choroby skórne. Występuje także w Biblii pod nazwami: Morze Arabów czy Morze Słone. W Jerozolimie mówiono o nim Morze Wschodnie. Tak nazywa je prorok Ezechiel, który snuje wizję uzdrowienia stonych wód pozbawionych życia przez wody potoku wyptywającego ze świątyni (Ez 47,1-12).

Wielki Wodopój kiedyś i dziś

W starożytności Jordan nie był wykorzystywany do nawadniania pól. Rzeka służyła do pojenia trzód. Arabska nazwa rzeki w tłumaczeniu na polski brzmi Wielki Wodopój. Z kolei samo słowo „Jordan” wywodzi się od hebrajskiego „jarad” (zstępować, schodzić), ponieważ rzeka pokonuje dużą różnicę poziomów. W Starym Testamencie Jordan oznaczał na ogół granicę terenów zajmowanych przez naród wybrany. W pierwszym okresie po wejściu Izraelitów do Ziemi Obiecanej trzy żydowskie pokolenia osiedliły się po wschodniej stronie Jordanu (Transjordania). Jednak w większości tekstów biblijnych Starego Testamentu Jordan występuje jako wschodnia granica Ziemi Obiecanej. W czasach Jezusa obie strony rzeki należały do Imperium Rzymskiego, więc politycznie stanowiły jedność, ale w mentalności żydowskiej Jordan pozostawał granicą. Choć Jezus wybierał się, by nauczać także po drugiej stronie rzeki (Mk 10,1).

W górnym biegu (powyżej Jeziora Galilejskiego) obie strony Jordanu należą dziś do Izraela. Rzeka wyznacza w tym miejscu zachodnią granicę Wzgórz Golan, krainy, do której roszczą pretensje Izrael, Liban i Syria. Strategiczne znaczenie tych terenów bierze się głównie stąd (choć nie tylko), że ich posiadanie umożliwia kontrolę nad zasobami słodkiej wody w Jordanie i w Jeziorze Galilejskim. Między Jeziorze Galilejskim a Morzem Martwym Jordan jest dziś rzeką graniczną, oddzielającą Królestwo Jordanii od państwa Izrael (tzw. Zachodni Brzeg należy formalnie do Autonomii Palestyńskiej, ale teren nad Jordanem kontroluje wojsko izraelskie).

O wody Jordanu od lat kłócą się Syria, Jordania i Izrael. W 1964 roku Izrael wybudował potężny wodociąg, który dostarcza wodę pitną i nawadnia praktycznie większość nadmorskich terenów państwa. W odpowiedzi na ten projekt Jordania i Syria zamierzały zbudować swój projekt hydrologiczny w górnym biegu Jordanu, który

praktycznie skierowałby większą część wody na ich teren. To właśnie spór o wodę w Jordanie był jednym z powodów wybuchu tzw. wojny sześciodniowej, w wyniku której Izrael zajął należące do Syrii Wzgórza Golan. Dziś około 80 procent wody z Jordanu jest wykorzystywanych przez człowieka. Dlatego rzeka przypomina raczej zamulony strumień.

Jordan przepływa przez Biblię

Jordan płynie nie tylko przez Palestynę, ale i przez karty Starego i Nowego Testamentu, dlatego jego wody nabierają z biegiem historii zbawienia znaczenia symbolicznego, czego kulminacją jest chrzest Jezusa.

W dziejach Izraela wielkie znaczenie miało przejście przez Jordan Żydów wchodzących do Ziemi Obiecanej po wyjściu z Egiptu. Księga Jozuego opisuje to wydarzenie w podobny sposób jak przejście przez Morze Czerwone (Joz 2–3). Wtedy Izraelici wychodzili z niewoli, teraz wchodzi do krainy, która oznacza ich wyzwolenie. Chrześcijanie później uznali przejście Izraelitów przez Jordan za zapowiedź (typ) sakramentu chrztu.

Lata niewoli babilońskiej utrwaliły w świadomości żydowskiej Jordan jako granicę. Granicę nie tylko Ziemi Obiecanej, ale wręcz granicę transcendencji. Prorok Elias (2 Krl 2,1–14), który w tajemniczy sposób wstępuje do nieba, dokonuje tego odejścia nad Jordanem. Tam też przekazuje swoją prorocką moc Elizeuszowi. W Eliażu widziano zapowiedź Mesjasza. Można odnaleźć wiele podobieństw w historii Eliaza i historii Jezusa. Sam Chrystus nawiązuje zresztą do Eliaza podczas swojego pierwszego wystąpienia w Nazarecie (Łk 4). Przypomina wtedy również cud uzdrowienia trędowatego Naamana, wodza wojsk króla Aramu (2 Krl 5,1–14). Naaman na polecenie proroka Elizeusza miał zanurzyć się siedem razy w Jordanie. Początkowo dość pogardliwie wyrażał się zarówno o Jordanie, jak i potraktowaniu go przez proroka. W końcu jednak dzięki zanu-

zeniu w wodach tej właśnie rzeki został oczyszczony z trądu. Chrześcijanie widzieli w tym cudzie zapowiedź wewnętrznego oczyszczenia człowieka, a liczbę siedem odnosili do siedmiu sakramentów.

Najważniejsze nowotestamentalne wydarzenia związane z Jordanem to oczywiście chrzest Jezusa, poprzedzony działalnością prorocką Jana Chrzciciela. Chrzest Jana pełnił rolę pokutną. Oznaczał nawrócenie, pragnienie oczyszczenia. Miał znaczenie czysto symbolicznego prorockiego gestu. Jezus zanurzając się w wodach Jordanu, zapowiada sakrament chrztu, w którym Bóg autentycznie gładzi grzechy świata. To nad Jordanem Jan nazwał Jezusa „Barankiem Bożym, który gładzi grzech świata”.

Chrzest Jezusa zawiera w sobie elementy sakramentu chrztu. Bóg-człowiek zanurza się w rzece ludzkich grzechów, zanurza się w śmierci. W zanurzeniu i wynurzeniu z Jordanu widziano zapowiedź śmierci i zmartwychwstania Jezusa. Nad Jezusem otwiera się niebo, zstępuje Duch Święty, słychać słowa: „To jest mój Syn umiłowany”. Kiedy przyjmujemy chrzest, w duchowym sensie wchodzimy razem z Jezusem do Jordanu. On bierze na siebie nasze grzechy, bierze na siebie naszą śmierć, oczyszcza nas z grzechu i śmierci, zstępuje na nas Duch Święty, zostajemy ogłoszeni synami lub córkami Ojca w niebie. Prawosławie akcentuje mocno kosmiczną symbolikę Jordanu. Tak jak wody rzeki płyną dalej, aż do morza i oceanu, tak łaska Chrystusa rozlewa się na cały kosmos, przemienia, uzdrowia, uświęca całą stworzoną rzeczywistość.

Czy Jezus ochrzcił się po stronie Izraela?

Archeolodzy biblijni zastanawiają się, w którym miejscu dokonał się chrzest Jezusa. Mistyczny św. Jan okazuje się bardziej precyzyjny niż Marek, Mateusz i Łukasz. Píše bowiem tak: „Działo się to w Betanii, po drugiej stronie Jordanu, gdzie Jan udzielał chrztu” (1,28). Sęk w tym, gdzie leży owa Betania. Na pewno jest to

inna Betania od tej, w której żyli Łazarz, Marta i Maria. To było miasteczko na wschodnim stoku Góry Oliwnej. Niektóre wersje Nowego Testamentu podają zamiast „Betania” nazwę „Betabara”. Tej wersji trzyma się np. Orygenes. Występuje ona także na tzw. Mapie z Madaby, bizyjskiej mozaice z VI wieku przedstawiającej najstarszą mapę Ziemi Świętej.

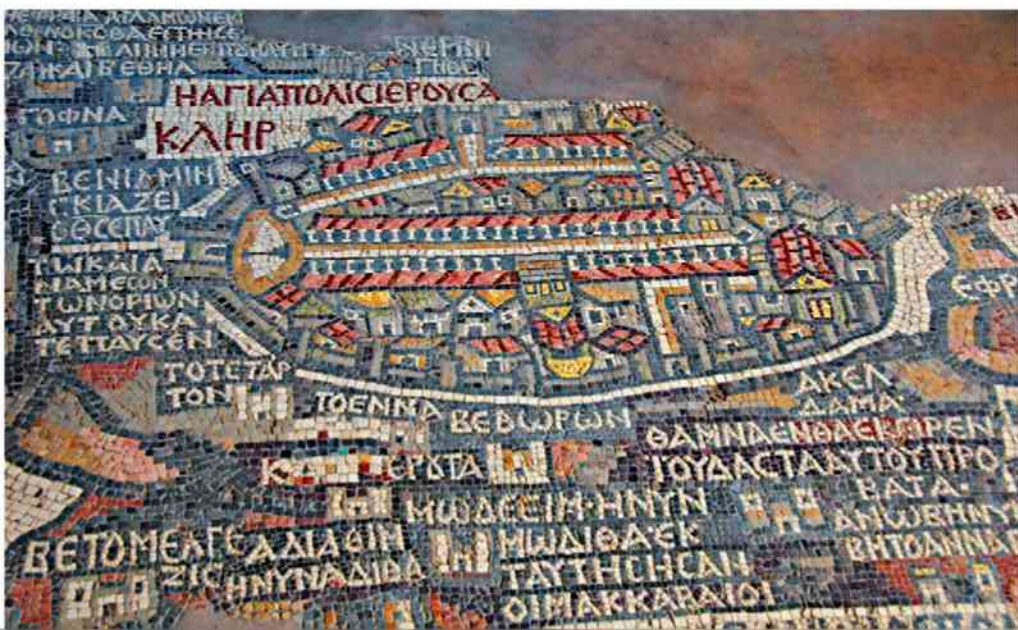
W pierwszych wiekach chrześcijaństwa miejsce chrztu Jezusa należało do obowiązkowych celów pielgrzymek. Potwierdza to Euzebiusz z Cezarei (IV w.). Zachowało się świadectwo pielgrzyma z 333 roku, który podaje odległość od Morza Martwego (7,4 km). Według św. Hieronima, który mieszkał przez część swojego życia w okolicach Betlejem, przejście Izraelitów przez Jordan, przejście Eliaza i Elizeusza oraz chrzest Jezusa wydarzyły się w tym samym miejscu.

Al-Maghtas znaczy po arabsku „chrzest” albo „zanurzenie”. Oznacza miejsce, które wskazuje się dzisiaj jako biblijną „Betanię, po drugiej stronie Jordanu”. Archeolodzy odkryli w tym miejscu ślady klasztoru z czasów bizantyjskich (wzgórze zwane Górą św. Eliaza) oraz kościoła św. Jana Chrzciciela nad samą rzeką. Od czasu wojny sześciodniowej w 1967 r. teren nad Jordanem był zaminowany i pozostawał niedostępny dla pielgrzymów i turystów po obu stronach rzeki. Od 1994 roku, po podpisaniu traktatu pokojowego między Izraelem a Jordanią, po jordańskiej stronie wznowiono działalność pielgrzymkowo-turystyczną. Wybudowano tam kilka kościołów i domów pielgrzyma różnych wyznań. Miejsce to odwiedzili Jan Paweł II, Benedykt XVI i ostatnio papież Franciszek. W roku 2015 Al-Maghtas wciągnięto na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Jordańska prasa triumfowała, że ta decyzja potwierdza, iż Jezus nie został ochrzczony na terenie Izraela.

Po stronie izraelskiej dopiero w 2011 roku udostępniono bez ograniczeń miejsce nad Jordanem zwane Kasr al-Jahud, które Żydzi uznają za miejsce przejścia Izraelitów pod wodzą Jozuego i wkroczenia do Ziemi Obiecanej, a chrześcijanie za miejsce chrztu Jezusa. Każdego roku przybywa tutaj ok. 300 tys. chrześcijańskich pielgrzymów, po stronie jordańskiej – około 100 tysięcy.

Jordan łączy wiarę Żydów i chrześcijan. Dostarcza bezcennej wody dzisiejszym mieszkańcom Ziemi Świętej. Nadal dzieli Żydów i Arabów. Płytnie w najniższej poziomym miejscu świata, a przecież przypomina o tym, co najwyższe, o niebie. Dla chrześcijan Jordan jest uświęcony raz na zawsze, bo w jego wodach zanurzył się Bóg. Jordan oznacza granicę, przejście między tym, co ludzkie, a tym, co boskie. Kto został zanurzony w wodzie chrztu, zanurzył się też w Jordanie. □

ks. Tomasz Jankiewicz (Gość Niedzielny)

Renesans kolędowania

Lubią Państwo kolędy? Ja bardzo. Przecież piękne słowa, przepiękna muzyka. Przesłanie, atmo. fero. Perełki kultury, wian y, zamknięte w kilku prostych str. fach i linii melodyczn. j.

Niegdyś śpiewane nie tylko w kościołach, ale przede wszystkim w domach. Kolędowanie było zwyczajem rodzin i przyjaciół. Jakąś normą, która była wpisana w tradycję i rzeczywistość Bożego Narodzenia. Nikogo do śpiewania i grania namawiać nie trzeba było. Śpiewały dzieci, śpiewali rodzice. Śpiewały całe rodziny. A nawet w zakładach pracy, mimo często niesprzyjających okoliczności historycznych czy politycznych, na wigiliach „pracowniczych” wybrzmiewało staropolskie „Bóg się rodzi” czy „Wśród nocnej ciszy”.

I chyba w latach dziewięćdziesiątych o kolędach jakby zaczęliśmy zapominać. Stały się jakieś takie wstydlive, zapędzone wyłącznie do murów kościelnych, względnie niewychodzące z przestrzeni szkolnych jasełek. Na spotkaniach rodzinnych, świątecznych, wigiliach klasowych, kolędy owszem były: rozbrzmiewały z magnetofonów i płyt. Grały sobie, jakoś tak smętnie i bez przekonania, jakieś toporne opracowania z podkładem keabor-dowym. I nikt nie podśpiewywał, nie włączał się do tego kolędowania, bo jakoś trudno wtórować maszynie.

Szczęściem jednak, a może rozsądkiem, a może raczej... sercem, od kilku co najmniej lat obserwuję swoisty renesans kolędowania. Wspólne śpiewanie kolęd i pastorałek wraca do rodzin, przewija się w wykonaniach kilkuletnich gwiazdek i kilkudziesięcioletnich gwiazdorów. Wraca też do szkół, w których organizowane są specjalne wieczory kolędowe dla uczniów, nauczycieli i rodziców. I również wśród przyjaciół organizowane są spotkania kolędowe, gdzie gitara, akordeon, pianino czy flet grają pierwsze skrzypce. A czterdziestolatkowie przypominają sobie repertuar kolędowy sprzed... trzydziestu lat. I biorą do ręki dawno temu zapomniany instrument. Okazuje się, że o wirtuozerce nie ma już mowy. Ale „Lulajże, Jezuniu” całkiem zbornie brzmi. I nawet jeśli prosty akompaniament nie wychodzi, można dośpiewać a cappella.

Kolędujmy więc. Grajmy i śpiewajmy. Dla siebie, naszych dzieci, bliskich. Dla tradycji. I dla Małego Jezusa, który również dzięki tym kolędom, jest jakoś bliżej nas wszystkich. I jakoś cieplej się robi, lepiej i godniej.

Kolęda łagodzi obyczaje, buduje wspólnotę i sprawia, że czas Bożego Narodzenia nabiera pełniejszego wymiaru wielogłosowego. A nawet gdy wielogłos wychodzi nieco fatszywie, i tak warto. Chóry anielskie, które z pewnością dotychczas się do zespołu po tamtej, drugiej stronie, wyrównują przeciw naszemu śpiewacze, ziemskie braki. □

Gość Niedzielny

Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl

fot. A. Zawadzka

24 grudnia 2017

Wczoraj na wilię do mej córki, jej męża i do moich wnuków przyjechał tu pewien aptekarz spod Krakowa.

Wielce mnie ucieszył mówiąc mi, iż czytuje „wyjątkowo rozsądne”(!!?) me codzienne wypowiedzi! Zapytywany o polską sytuację i reakcje społeczeństwa na naganę udzieloną nam przez Unię Europejską, odpowiada: „Trudno coś konkretnego na ten temat powiedzieć. Ludzie są nieco zdezorientowani tym mieszanym się Bruks-

seli, do naszych wewnętrznych spraw”! Dodaje, że pewien stary lekarz z jego miasteczka, uważa, iż prezydent Duda powinien rozpisać w Polsce nowe wybory do Sejmu. Tenże lekarz jest zdania również, że ingerowanie – jak mówi – „Tuska i Unii” w polskie sprawy, a w szczególności pogrożki obciążenia dotacji finansowych to „wszystko się Polakom „bardzo nie podoba”.

Ze swej strony dodam, że pewien – jak się zdaje – żydowsko- francuski politolog informuje mnie, iż zdaniem wielkich zachodnich finansistów, którzy od 20 lat znają Mateusza Morawieckiego, ten nowy premier Polski, jest kimś „między-

narodowej klasy”, nowoczesnym katolikiem. Ma on bardzo wpływowych przyjaciół w różnych krajach świata, jest człowiekiem po studiach w USA, Niemczech i w Szwajcarii! Zastąpił też, wraz ze swym ojcem „domagając się dla Polski od Yad Vashem drzewka jako dla kraju sprawiedliwego wśród narodów świata!

Kończąc dodam, że spotkałem się w Paryżu z lansowaniem tezy o rzekomym antysemityzmie mego dalekiego krewnego Jarostawa Kaczyńskiego. Co za bzdura! Nadanie (jakże przezeń zastużonemu) orderu Orła Białego memu bliskiemu przyjacielowi Bronkowi Widsteinowi temu całkowicie zaprzecza! □

Regards en arrière

En guise de bilan pour 2017

Nous pourrions à loisir passer en revue, mois par mois, les événements remarquables qui ont marqué l'histoire, petite et grande, de la Pologne tout au long de l'année. Mais le plus important, et qui masque les autres, a eu lieu juste avant le début de la trêve des confiseurs.

En effet, c'est incroyable mais c'est vrai, l'impensable est arrivé avec le remaniement ministériel qui a eu lieu quinze jours avant Noël. Pour l'instant, ce n'est encore qu'une simple permutation à la tête du gouvernement, mais d'autres changements sont à venir. Madame Szydło a été remerciée – d'aucuns disent un peu cavalièrement – et remplacée par son vice-Premier ministre, Mateusz Morawiecki, ministre du Développement et ministre des Finances. Elle-même est devenue vice-Premier ministre et devrait s'occuper des affaires sociales.

Bien sûr, nous regrettons son départ car elle était bien à sa place et elle a fait un parcours sans faute. Mais le remaniement ne doit pas être considéré comme une sanction, c'est un changement de stratégie au sein de la majorité : Beata Szydło était là pour mettre en œuvre le programme social de cette majorité, notamment l'allocation familiale de 500 złoty par enfant à partir du deuxième enfant.

Mateusz Morawiecki sera là pour booster une économie qui n'aurait déjà pas si mal, si l'on en juge par la croissance, la diminution du chômage et les satisfecit qu'elle engrange de la part des institutions internationales, même de l'Union européenne et des agences de notation.

Mais, la croissance pourquoi faire ? La croissance pour la croissance, cela n'a pas de sens ; la croissance pour les riches – dit comme cela, c'est un peu caricatural, mais c'est la croissance dont ne profite que la Pologne « du haut » –, c'est se tromper de chemin ; la croissance pour les pauvres, c'est-à-dire pour que la Pologne « du bas » en profite, c'est plus dans l'esprit du parti conservateur. Cela veut dire que dans le cadre de la solidarité nationale, il ne doit pas y avoir de laissés pour compte. Cela n'a pas été le cas dans le passé, notamment du temps de Balcerowicz. Sa thérapie de choc a bénéficié aux étrangers qui ont acheté des entreprises à vil prix et a laissé sur le bord de la route les plus défavorisés, et cela a continué notamment sous la coalition PO-PSL. Car tout le monde n'est pas jeune, beau, dynamique et en pleine santé. À ceux-ci, bien entendu, il ne faut pas couper les ailes. Il faut donner les moyens d'œuvrer pour la croissance et d'en profiter équitablement. Les autres qui sont moins jeunes, moins beaux, moins dynamiques et ont des problèmes de santé, doivent être assurés que la croissance ne les oubliera pas – c'est probablement grâce à eux que ceux qui sont jeunes, beaux, dynamiques et en pleine santé, peuvent justement être ce qu'ils sont. La croissance doit être pour tout le monde – pour ceux qui réussissent en leur facilitant la réussite, et pour ceux qui ne réussissent pas en les aidant à mettre le pied à l'étrier. La nouvelle mission de Madame Szydło au sein du gouvernement devrait garantir que les choses iront dans la bonne direction.

Maintenant, si on change le gouvernement, peut-être faudrait-il que l'opposition (se) change... Mais a-t-elle autant de clairvoyance que la majorité ? Au risque de radoter, nous constatons tous les jours que l'opposition totale s'oppose, mais qu'elle le fait de façon stérile. Elle n'a pas la moindre idée à proposer aux citoyens pour leur présenter une alternative crédible. Tout est négatif, rien de positif pour faire avancer le « schmilblick » polonais. Et comme elle est dans une incapacité totale à gérer son rôle d'opposition, elle fait appel au parti de l'étranger qui, par le biais de la Commission européenne, veut mettre notre pays au banc des accusés. L'Union européenne doit mettre en application l'article 7 du traité contre la Pologne, soi-disant pour non-respect des valeurs européennes par la majorité actuelle qui réforme le pays pour plus de justice en mettant en œuvre son programme électoral – une atteinte intolérable à l'État de droit... Des observateurs estiment que cela risque d'être dangereux, non pas pour la Pologne mais pour l'Union européenne actuelle qui, d'après The Times, ne sortira pas vainqueur de l'épreuve de force qu'elle a engagée. Rien ne justifie cet acharnement, sauf des considérations purement politiques – si on pense autrement que le politiquement correct, on devient un paria. Cela peut, peut-être, se retourner contre les institutions, mais surtout contre l'opposition polonaise qui risque d'y perdre encore plus de plumes. Les électeurs ne sont pas dupes. Ils créditent déjà le PiS et ses alliés de 50 % d'intentions de vote, et peut-être plus dans pas longtemps.

Revenons à Beata Szydło, avec une remarque qui n'engage à rien. Elle est partie alors qu'elle était au sommet de sa gloire, si on peut s'exprimer ainsi. Son capital de confiance n'est pas entamé, elle a le soutien des Polonais, ce qui pourra le cas échéant lui être utile dans l'avenir. Elle a acquis une belle expérience en tant que chef du gouvernement, elle a montré ses capacités à diriger un pays en donnant tous les jours de sa personne, elle a su donner de la voix quand il le fallait. Bref, elle a tout à fait l'étoffe d'un chef d'État. Alors, Beata Szydło présidente en 2020 ? L'avenir nous dira si ces prévisions à deux sous valaient vraiment un rond !

Belle et sainte année 2018 aux lecteurs de Głos Katolicki.

Próby reanimacji...ciąg dalszy ze str. 7
Władze od pewnego czasu te problemy dostrzegają. Minister edukacji Jean-Michel Blanquer mnoży nowe propozycje uzdrowienia francuskiej szkoły. Pojawilo się poparcie dla wprowadzania przez szkoły mundurków uczniowskich (popiera go ponad 80% Francuzów), od przyszłego roku szkolnego ma obowiązywać zakaz posiadania w szkołach telefonów komórkowych, ze względu na spadający poziom nauczania, ministerstwo zaleciło też stare, wypróbowane metody, jak codzienne robienie dyktand. Blanquer

wpadł nawet na pomysł tworzenia szkolnych chórów. Minister mówi zresztą wprost o „testowaniu” szkoły francuskiej przez grupy islamskich fundamentalistów. Odpowiedzią ma być powstanie przy każdym kuratorium oświaty komórki ds. laickości szkoły, która ma działać prewencyjnie i wspomagać nauczycieli w organizowaniu lekcji na drażliwe dla wyznawców islamu tematy. Jak to jednak zwykle z lewicą bywa, troska o laickość szkoły, może uderzyć przy okazji i w katolików. Już teraz pojawiły się głosy, że czujność owych zespołów wspomaganiania laickości

szkoły, powinna skupić się także na „katolickich radykałach”, którzy krytykują np. instytucję ślubów homoseksualnych i prezentują „stanowiska homofobiczne”. Oby nie skończyło się w ten sposób, że muzufmanie bez trudu sobie z „ofensywą laicką” po raz kolejny poradzą, a jej ofiarami padną uczniowie z rodzin katolickich. Swoją drogą działalność francuskiego MEN po raz kolejny udowadnia prawdziwość tezy o tym, że socjalizm to system, który ciągle rozwiązuje problemy, których sam sobie naważył..

Bogdan Usowicz

KRZYŻÓWKA Z ŻYCZENIEM NA NOWY ROK

PROPONUJE: MDz

Poziomo: A-10. Licytacja. C-1. Renifer tundrowy. C-8. Australijskie wieczne zielone drzewo. E-1. Surowiec do przetworzenia. E-10. Ciężka praca, trud, móżdż. F-13. Indianin Ameryki Północnej. G-1. Skłonność do czegoś, prawidłowość zarysowująca się w rozwoju czegoś. H-9. Zły duch, który - wg tradycji polskich Górali - objawia się podczas wiatru halnego. I-1. Polska i Katolicka w Paryżu. J-5. Szanowna Czytelniczko, Szanowny Czytelniku, w nowym roku nie bądź „zimna/zimny jak ...”. J-10. Istota brzydka i odrażająca. K-1. Pień drzewa ociosany z gałęzi. L-12. Rozległa kotlina o misowatym kształcie. M-10. Służą do „założenia strony w książce.

Pionowo: 1-A. Zespół muzyczny złożony z sześciu instrumentów. 1-I. Siała go baba, ale „nie wiedziała jak”. 3-E. „Ptonie ... i szumią knieje” - w harcerskiej piosence. 4-A. Całość składająca się z jakichś elementów, kolekcja. 5-E. Przeciwnieństwo słowa „dobre”. 5-I. Ropucha olbrzymia jak tytuł grzecznościowy w krajach muzulmańskich. 6-A. „... Panieńskie” - napisane wierszem przez Aleksandra Fredrę. 7-E. Ocena wartości jakiejś rzeczy bądź usługi. 8-J. Ogród zoologiczny w skrócie. 9-F. Legendarna żona Warsa. 10-A. Prezentacja (np. mody). 10-J. Rodzaj

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A	S	Z	C	Z	Ę	Ś	L	I					5				
B	10	*	*		*		*	W			*	*		*		*	
C					1		*	E									
D		*	*		*		*	G	*		*	*		*	2	*	
E								O	*		N			*		*	
F		*		*		*		*		*	O	*					
G			3			4				*	W	*	*	*			
H				*	*	*		*			E						
I					*		7	*		*	G	*		*		*	
J		*		*					*		O						6
K					*	*		*		*	*	*		*	*	*	
L							R	O	K	U	*	8		9			
L										*	*		*	*			
M																	

2018 życzy Autor

puszystej tkaniny. 12-J. Osoba, która kpi z uznanych ogólnie wartości i zasad moralnych. 13-A. Nadawanie programu telewizyjnego lub radiowego. 14-J. Najwyższa część konstrukcji kościoła. 15-A. Dział

nauki i techniki zajmujący się urządzeniami sterującymi procesami technologicznymi bez udziału człowieka. 17-A. Gęste skupienie drzew lub krzewów. 17-H. Stan USA ze stolicą w Montgomery. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 10 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 38/2017: „Polskie korzenie”

Poziomo: leśnik, teczka, szuter, rzemyk, argon, anker, Rosjanin, straszak, maruda, derma, awaria, krzyna. **Pionowo:** reprimenda, mecz, ostrołuk, gyzms, landtagi, laska, roik, kask, natron, lekarz, kara, atom, agawa, litania, pastisz, zegarek. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Hula został mistrzem Polski w skokach narciarskich w rywalizacji na dużej skoczni w Wiśle-Malince. Srebrny medal przypadł Żyle, a na najniższym stopniu podium stanął Stoch.

☺ Mecz 21. kolejki piłkarskiej ekstraklasy, w którym Górnik przegrał z Cracovią 0:4, był ostatnim na polskich boiskach w 2017 r. Wynik ten sprawił, że liderem przed 52-dniową zimową przerwą została, mimo porażki, broniąca tytułu Legia. Pozostałe wyniki: Korona – Piast 1:1, Śląsk – Jagiellonia 1:0, Pogoń – Arka 1:0, Sandecja – Lechia 2:2, Legia – Wisła Płock 0:2, Lech – Bruk-Bet Termalica 3:1, Wisła Kraków – Zagłębie 1:2.

☺ W klasyfikacji strzelców ekstraklasy prowadzi Hiszpan Angulo z Górnika z dorobkiem 19 bramek. O 3 bramki mniej zdobył reprezentant Polski Świerczok z Zagłębia Lubin, a o 4 Hiszpan Carlitos z Wisty Kraków.

☺ Reprezentacja Polski zakończyła rok na 7 miejscu w grudniowym rankingu FIFA. W stosunku do grudnia 2016 jest to awans o 8 pozycji. W rankingu prowadzą Niemcy.

☺ Po raz pierwszy od 2009 polska reprezentacja zagra znowu na Stadionie Śląskim.

27 marca na wyremontowanym obiekcie drużyna Nawatki zmierzy się z Koreą Płd.

☺ Bazą Polaków na Mundialu w Rosji będzie Hotel Hyatt Regency w Soczi, położony 200 m od wybrzeża Morza Czarnego. Z położonego 20 km od hotelu lotniska reprezentanci Polski udadzą się na spotkania fazy grupowej z Senegalem (19 czerwca, Moskwa), Kolumbią (24 czerwca, Kazań) i Japonią (28 czerwca, Wołgograd).

☺ W plebiscycie brytyjskiego „Guardian” na najlepszego piłkarza wygrał Messi, przed Ronaldo i Neymarem. Lewandowski zajął 7 miejsce.

☺ Zenit Kazań pokonał w Krakowie mistrza Włoch Cucine Lube Civitanova 3:0 i został klubowym mistrzem świata siatkówki męskiej. W meczu o 3 miejsce Skra Betchatów przegrała z obrońcą tytułu brazylijskim Sada Cruzeiro 0:3.

☺ Siatkarze Zaksy Kędzierzyn-Koźle pokonali wicemistrza Włoch Trentino Diatic 3:2 w meczu grupy E 2. kolejki Ligi Mistrzów. Siatkarze Zaksy mają 2 zwycięstwa i zajmują pierwsze miejsce w tabeli.

☺ Gąsienica-Daniel zajęła 17. miejsce

w slalomie równoległym alpejskiego Pucharu Świata we francuskim Courchevel. To jej najlepszy wynik w karierze.

☺ Błażusiak wygrał inauguracyjną eliminację mistrzostw świata w motocyklowym SuperEnduro w Tauron Arenie Kraków.

☺ 3 medale – dwa srebrne i jeden brązowy – zdobyli polscy pływakcy w mistrzostwach Europy na krótkim basenie w Kopenhadze.

☺ Marszałek zajął 4ę miejsce w wyścigu o Grand Prix Szardży w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, ostatniej rundzie motorowodnych mistrzostw świata Formuły 1. To najwyższa lokata Polaka w karierze, który w końcowej klasyfikacji uplasował się na 9 pozycji.

☺ Trzeci i drugie miejsca zajmował Stoch w zawodach PS w Engelbergu. Konkursy Pucharu Świata wygrali Norweg Fannemel i Niemiec Freitag. Żyła był 10 i 7, Hula 22 i 13., Kot 17 i 16, Kubacki 8 i 20 i Wolny 34 i 24.

☺ Kowalczyk zajęła 37. miejsce w biegu na dochodzenie na 10 km techniką klasyczną narciarskiego Pucharu Świata w Dobbiaco. Triumfowała Norweżka Bjoergen. □

List z Warszawy

Piotr Witt

W przededniu Nowego Roku

Szanowny Panie Redaktorze,

Ulice Warszawy także bywają niebezpieczne, zwłaszcza w zimie wieczorem, choć z innych względów niż w Saint Denis, czy Bondy.

W piątek wieczorem biegnąc do autobusu przewróciłem się na nierównym chodniku przy ulicy Królewskiej. Pozwoliło mi to zapoznać się bliżej z funkcjonowaniem służby zdrowia w nagłych wypadkach. Ogólne potłuczenie było złagodzzone przez kożuch, ale cięta rana głowy wymagała szycia. W szpitalu na Lindleya przeciętny czas oczekiwania – 8 godzin. Szyć można tylko do sześciu. W pogotowiu na Hożej powiedziano mi szczerze, że nic dla mnie nie mogą zrobić. Za to w odnowionym szpitalu na Solcu zajęto się mną szybko i kompetentnie, jak tylko chirurg – Wietnamczyk opatrzył starszą panią, która w podobnych co ja okolicznościach złamała sobie rękę, z przemieszczeniem. Następnego dnia podczas promocji książki dźwiękowej moich „Kronik paryskich” musiałem tłumaczyć czytelnikom, że nie padłem ofiarą dżihadu w Paryżu, ale chodnika w Warszawie.

Święty Mikołaj objawił się Polsce w postaci Mateusza Morawieckiego. Nowy premier zjednał sobie szacunek na dotychczasowym stanowisku Ministra Gospodarki, ale pani Beata Szydło pozostawia powszechny żal i uczucie rzadkie w stosunku do urzędującego polityka – wielką ogólną sympatię. Działania gospodarcze i społeczne jej rządu zyskały akceptację narodu. Z drugiej strony w wystąpieniach na forum międzynarodowym dała się poznać jako osoba rzeczowa, spokojna i opanowana, która jednak potrafi zareplikować z całą stanowczością, gdy chodzi o sprawy zasadnicze. Zarówno na zgromadzeniach Unii Europejskiej, jak i wobec zarzutów prezydenta Macrona.

W jej ustąpieniu na własne żądanie nikt tutaj nie wierzy, choć przyczyny zmian na stanowisku premiera są interpretowane bardzo różnie. Profesor Jerzy Norbert Nowak uważa zmianę za grubą błąd polityczny Jarosława Kaczyńskiego. Nie zastępuje się premiera lubianego, cenionego i który zdobył sobie powszechną sympatię. Pani prof. Krystyna Pawłowicz, ze swej strony pokłada całkowite zaufanie w mądrości Prezesa partii rządzącej. Postanka PiS znana z wojowniczego temperamentu sugeruje, że Jarosław Kaczyński musiał mieć jakieś bardzo poważne powody do dokonania tej zmiany. Powody ukryte, gdyż „ludowi nie wszystko się mówi”, jak lubił powtarzać nieboszczyk prezydent Mitterrand. Zdaniem red.

Michała Sumlińskiego przyczyny miałyby być natury wewnętrznej partyjnej. Dziennikarz śledczy o zdecydowanej orientacji prawicowej, na ogół dobrze poinformowany wskazuje na gorącą walkę o władzę w tonie PiS-u. Po dwóch latach sprawowania władzy utworzyło się w otoczeniu Prezesa kilka koterii wydzierających sobie panowanie. Gdyby zabrakło Kaczyńskiego PiS rozpadłby się natychmiast. Prezes wybrał ze swego grona jedyne znaczącego polityka, który nie należy do żadnej z nich.

Obserwator spoza kręgu inicjowanych wie zbyt niewiele, aby wyrobić sobie własny pogląd. Niemniej brutalne ataki prezydenta Dudy na Antoniego Macierewicza musiały wywołać w postronnych wrażenie głębokiego rozdarcia na szczytach władzy. Oskarżanie Ministra Obrony o „stosowanie ubeckich metod” skłoniło znanych profesorów i popularnego publicystę do przypomnienia Prezydentowi w liście otwartym, czym były „ubeckie” metody tortur i rozstrzeliwań i czym się różniły od lustracji dokonywanej w armii przez zastężonego ministra. Niejako w odpowiedzi prezydent wystąpił przed Zgromadzeniem Narodowym i nawiązując do 150 rocznicy urodzin marszałka Piłsudskiego nawoływał do „odbudowania wspólnoty narodowej”. „Czas na rzeczową debatę – powiedział – a nie na wyniszczające starcie wrogich plemion politycznych”. Czy miał na myśli PO z KOD-em, czy też swój własny konflikt z ministrem obrony tego nie wyjaśnił.

Opozycja przypisuje zmianę premiera dyktatorskiemu charakterowi Jarosława Kaczyńskiego: zazdrośny o władzę Prezes usuwa każdego, czyja popularność zaczyna zagrażać jego własnej.

Wiele z tych spekulacji upadło po

znakomitym expose nowego premiera we wtorek 12 grudnia mijającego roku. Morawiecki, po złożeniu hołdu i podziękowań pani Beacie Szydło, zapowiedział ścisłą kontynuację dotychczasowej polityki społecznej rządu. Poprawę służby zdrowia stawia jako priorytet i zapowiada wzrost wydatków na ten resort do 6% PKB w ciągu najbliższych kilku lat, nie precyzując jednak ilu. Generalnie biorąc nowy rząd ma dokonywać przejścia od kapitalizmu konsumpcji na kredyt do kapitalizmu oszczędności i inwestycji. Mówiąc inaczej zamierza walczyć o polską własność, zamierza popierać polskich przedsiębiorców, polskie firmy, wykupywać gałęzie polskiej gospodarki z obcych rąk, gdyż, jak powiedział cytując słynnego ekonomistę Tomasza Picketty: „My należymy do zagranicy”. Premier wiele sobie obiecuje po uściśleniu podatków. Ma chyba na myśli wielkie zagraniczne korporacje, do których należą polski przemysł i handel, gdyż polska własność stanowi na razie w Polsce margines gospodarczy. Porozumienia okrągłego stołu zatwierdziły największy interes XX wieku w Europie Środkowej – sprzedaż Polski. Ówczesne elity skwapliwie zajęły się przeprowadzeniem transakcji z ogromną korzyścią dla siebie i trudną do odrobienia szkodą dla kraju.

Nigdy wcześniej partia rządząca po dwóch latach sprawowania władzy nie cieszyła się lepszą opinią: 50 procent poparcia, rzecz bez precedensu.

W Nowy Rok 2018 naród wchodzi więc z nadzieją na dalszą poprawę sytuacji. Ciemności warszawskich ulic rozświetlają jeszcze dekoracje świąteczne i kolorowe neony: Rossmann, Carrefour, Credit Agricole, Sofitel, Societe General, Flying Tiger, Leroy Merlin, Deutsche Bank. Leclerc, Bakoma... □

*Do siego Roku 2018
Redaktorom i Czytelnikom Głosu
życzy Piotr Witt*

Orszak Trzech Króli

6 stycznia, pod hasłem „Bóg jest dla wszystkich”, odbył się „Orszak Trzech Króli”, który przeszły ulicami 644 miejscowości w Polsce i 16 poza jej granicami.

Orszak jest jedną z największych imprez w roku świętowania 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, dlatego został przygotowany specjalny orszakowy śpiewnik. Zawiera on 14 polskich kolęd wraz z ich rysem historycznym, autorstwa Jacka Kowalskiego, wykładowcy historii sztuki na Uniwersytecie w Poznaniu, lidera zespołu Monogramista JK. Jest to zaproszenie do wędrówki przez dzieje Polski i ukłon w stronę wolności. W śpiewniku nie zabrakło listu Prezydenta Andrzeja Dudy, który przekazuje w nim wyrazy uznania i życzenia dla uczestników tegorocznego Orszaku.

Motywy przewodnim Orszaku Trzech Króli 2018 było przypomnienie jego uczestnikom, że Bóg przyszedł, aby odkupić każdego człowieka i czeka na wszystkich. Scenariusz Orszaku mieści wszystkich ludzi – bogatych i biednych, ludzi różnych zawodów, władców i poddanych, wykształconych i prostych, ludzi o różnych charakterach, na różnym etapie drogi do Boga, młodych i starszych.

Pokłon, zwieńczenie Orszaku, pokazuje różnorodność wśród ludzi wędrujących do Boga. Trzej Królowie są przedstawicielami trzech kontynentów i trzech pokoleń: – młodzieniec, który już na początku swojej drogi w dorosłość poszukuje i znajduje swoje powołanie, – mężczyzna w sile wieku, żonaty, reprezentujący mężów i ojców rodzin, który poszukuje Jezusa i właściwej drogi dla siebie i swojej rodziny, – starzec, który dopiero u schyłku swoich lat, bogaty w wiele doświadczeń, odnajduje drogę do Jezusa.

Królowie, podczas wędrówki do Stajenki zobaczyli upadek pierwszych ludzi – pierwszy grzech, zmagania Dobra ze Złem, minęli dwór Heroda i gospodę, ujrzeli Chóry Anielskie, które wychwalały Boga, przeszli przez „Bramę Anielską”, która zaprowadziła ich do Jezusa.

Hasłem były słowa: „Bóg jest dla wszystkich”, nawiązujące do jubileuszu Orszaku, – bo już po raz dziesiąty przeszedł on ulicami

polskich miejscowości. Tym wydarzeniem chcieliśmy przypomnieć, że Bóg przyszedł na świat, aby odkupić każdego człowieka, niezależnie od koloru skóry, wieku, poglądów czy światopoglądu. Święto „Objawienia Pańskiego” ma przypominać wszystkim, że Bóg na nich czeka, że chce ich zbawić, że nawet, jeśli koleiny życia zaprowadziły ich daleko od Niego – zawsze jest czas, aby Go odnaleźć, wejść na drogę do Niego.

W hasle zawiera się również dewiza Orszaku, który jest przykładem zgodnego współdziałania ludzi różnych poglądów i wyznań. To oddolna inicjatywa, która łączy i spaja lokalne społeczności. Orszak tworzą rodziny, szkoły, nauczyciele, sąsiedzi, lokalne władze, osoby duchowne i ludzie dobrej woli, którzy poświęcają swoje zdolności, umiejętności, czas i środki (...).

Przekaz i forma „Orszaku Trzech Króli” stały się niezwykle atrakcyjne nie tylko w Polsce (każdego roku na orszakowej mapie przybywa co najmniej 100 nowych miejscowości), ale również na świecie. Orszak odbywał się na trzech kontynentach. Poza Europą (Polska, Wielka Brytania, Włochy, Niemcy, Ukraina), również w Ameryce Północnej (USA – Chicago) i Afryce (Rwanda i Kongo). □

IV Kongres Nowej Ewangelizacji

Robert Karpiński

W dniach 23–26 listopada 2017 roku w Częstochowie odbył się IV Kongres Nowej Ewangelizacji, w którym wzięła udział reprezentacja polskiej parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, na czele z proboszczem księdzem Pawłem Witkowskim i przełożoną siostrą sercanką Ewą Mazur.

Był to czas niezwykły: modlitwa, śpiew, nauka. A wszystko to w ramach tematu: „Matura czy inicjacja chrześcijańska? Bierzmowanie – między mistagogią a misją”. Jakie z wybuchanych konferencji mogliśmy wyciągnąć wnioski? Największy przekaz ewangelizacyjny pochodzi od rodziców, dopiero na drugim miejscu pojawia się Kościół.

Młody człowiek szuka dziś relacji z Bogiem przez drugiego człowieka, koleżankę czy kolegę, ale też poprzez małe grupy, wspólnoty, jednocząc się razem przez modlitwę, adorację czy śpiew, po prostu przez zwyczajne bycie z sobą.

Dziękujemy Bogu za ten czas uczestnictwa w IV Kongresie Nowej Ewangelizacji. □

Rok 2018 - 40 rocznica wyboru Kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Apostolską

KOŁO PRZYJACIÓŁ FUNDACJI ŚW. JANA PAWŁA II WE FRANCJI

zaprasza

Na Mszę świętą, która zostanie odprawiona w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu

W **P**iątek 26 stycznia o godzinie 18.30, pod przewodnictwem ks. Arcybiskupa Mieczysława Mokrzyckiego - Metropolity Lwowa,

W koncelebrze z ks. Rektorem Polskiej Misji Katolickiej we Francji Bogusławem Brzysiem i miejscowym Proboszczem ks. Pawłem Witkowskim; śpiewał będzie Chór „Gaude Mater Polonia”.

Po Eucharystii będzie można zapoznać się i nabyć (wraz z dedykacją Autra) książki ks. Abpa Mieczysława Mokrzyckiego: „Najbardziej lubił wtorki. Opowieść o życiu codziennym Jana Pawła II”, „Miejsce dla każdego. Opowieść o świętości Jana Pawła II” i „Sekretarz dwóch Papieży”.

Zarząd Koła Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II

2 - 13 kwietnia 2018

Pielgrzymka do Ziemi Świętej

Polska Mi:ja Katolicka we Francji zaprasza Rodaków na Pielgrzymkę do Czczyzny Pana Jezusa.

Czasem optymalnym jest kwiecień 2018. Wylot izraelskimi liniami EL AL z lotniska Roissy, w poniedziałek wielkanocny - 2 kwietnia 2018 r. o g. 14.45, powrót w piątek 13 kwietnia o g. 18.25.

Program Pielgrzymki przewiduje nawiedzenie miejsc świętych Starego i Nowego Testamentu, zwłaszcza związanych z życiem i działalnością Pana Jezusa, Matki Bożej i Apostołów:

Jerozolima, Betlejem, Nazaret, Kafarnaum, Góra Tabor, Kana Galilejska, Jezioro Galilejskie, Morze Martwe (z kąpielą), Ein Karem, Góra Błogosławieństw, Qumran.

Koszt Pielgrzymki wynosi

1350 € (w tym: przeloty, hotele, transfery, wstępy, trzy posiłki dzień-nie i ubezpieczenie.

Wiele osób pytało o możliwość wyjazdu wtedy do Jordanii, by zwiedzić jedyny na świecie zabytek „Petra” i „Górę Nebo”, gdzie Mojżesz zakończył swoje życie. Nie jest to wykluczone, ale warunkiem jest zebranie przynajmniej 40 osób. Wtedy bowiem koszty Pielgrzymki z wyjazdem do Jordanii mogą zmieścić się w kwocie 1650 €, należy bowiem uwzględnić: wizy jordańskiej (75\$), wstęp do Petry (80\$) oraz nocleg w Jordanii z posiłkami i transfery.

Zgłoszenie udziału w Pielgrzymce proszę przestać listownie na adres: Ks. Krystian Gawron, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-les-Moulineaux. Zgłoszenie można przestać także e-mailem na adres: sempol.paris@gmail.com. Przy zgłoszeniu należy: 1. - załą-

czyć fotokopię paszportu, 2. - przestać czek 500 € wpisowego, 3. - podać adres: pocztowy, telefoniczny i e-mail. Czek należy wypisać na: „Aumônerie Polonoise” z dopiskiem na odwrocie: „Pielgrzymka do Ziemi Świętej”. Proszę zaznaczyć osobistą opcję: A. - „Ziemia Święta” bądź B. - „+ Jordania”.

Zgłoszenia na Pielgrzymkę do niedzieli 21- stycznia 2018.

Wtedy zdecydujemy czy wybrać opcję A. czy opcję B.

Pielgrzymkę prowadzi

ks. dr Krystian Gawron, wicerektor PMK.

Jasełka i Gwiazdka szkolna w Argenteuil

Szkoła Polska im. Marii Curie- Skłodowskiej w Argenteuil
oraz Rada Parafialna przy kościele Świętej Bernadetty

SERDECZNIE ZAPRASZAJĄ NA JASEŁKA I GWIAZDKĘ SZKOLNĄ

14 stycznia 2018 roku o godz. 15. do sali Jean Vilar
9, Bd. Héloïse, 95100 Argenteuil

W programie:

- jasełka w wykonaniu dzieci z grup katechetycznych
- tańce folklorystyczne w wykonaniu dziecięcej grupy „Motylki”
- przedstawienie gwiazdkowe w wykonaniu dzieci ze szkoły polskiej
- występ zespołu „WICI”
- loteria

Święty Mikołaj obdaruje wszystkie dzieci słodyczkami, a w barze będzie można nabyć polskie ciasta, pączki i napoje.

Zapraszamy! www.poloniam-argenteuil.com

„Nowe Życie z Bogiem”

Wszystko co chcielibyście wiedzieć o weekendzie „Nowe Życie z Bogiem” – w pytaniach i odpowiedziach.

Gdzie i kiedy miał miejsce ostatni w 2017 roku weekend „Nowe Życie z Bogiem” na francuskiej ziemi?

2-3 grudnia w Domu Polskiej Misji Katolickiej w La Ferté-sous-Jouarre. Jak śpiewamy za psalmistą „Miejsce to wybrał Pan”. Było nas ponad 30 osób z całego regionu paryskiego, dla których Pan wybrał to miejsce, „aby wysłuchać nas” i obdarzyć swoimi łaskami: pogłębienia wiary, doświadczenia miłości Boga, pokoju, radości;

Kto organizował to wydarzenie?

Szkoła Nowej Ewangelizacji im. św. Teresy przy wspólnocie ewangelizacyjno-modlitwnej Arka, która spotyka się regularnie w polskiej parafii Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Paryżu. Jej opiekunem duchowym jest ks. proboszcz Paweł Witkowski – pod jego to „duchową egidą” zorganizowany został ten weekend, we współpracy z ks. Dariuszem Jankowskim z La Ferté oraz z udziałem ojca Macieja – kapucyna. Z ramienia SNE św. Teresy spotkanie było zorganizowane i prowadzone przez animatorów Arki.

Jaki był cel tego weekendu?

Otwarcie się na miłość Boga, spotkanie z Jezusem, który dla/za nas umarł i zmartwychwstał oraz odnowienie daru Ducha Świętego – czyli, możnaby powiedzieć, że to co zwykle na każdych rekolekcjach, które proponują kerygmatyczny program...

Na czym polega więc „nowość” tego weekendu?

Na połączeniu teorii z praktyką, czyli z doświadczeniem miłości Boga, z przeżyciem osobistego spotkania z żyjącym Jezusem i ze świadomym przyjęciem i uaktywnieniem daru Ducha Świętego w każdym z nas.

Zobaczymy, jak to określili niektórzy z uczestników weekendu w La Ferté w kilku zebranych świadectwach:

„Mój weekend z Bogiem to było szukanie i odkrywanie jaki jest Bóg dobry i miłosierny. Cieszę się, że Bóg mnie kocha i że nigdy

nie przestanę. Dziękuję Ci, Boże, dziękuję Ci Tato – Twoja córka”. „Zrozumiałem, że najważniejszą sprawą w życiu człowieka jest nawrócenie i codzienne zjednoczenie z Jezusem”.

„Dziękuję Panu Bogu, że mnie tu przyprowadził. Jezus dotknął mnie swoją miłością, i pokazał mi bogactwa, którymi mnie obdarzył. Uświadomił mi, że moje grzechy brudzą także moich bliskich. Dziękuję Ci, Jezu, za zaproszenie do podróży z Duchem Świętym”.

Co to jest metoda KeKaKo ?

Metoda KeKaKo (Kerygma, Karisma, Koinonia) po raz pierwszy została zaproponowana przez José Prado Floresa w 1980 roku. Jest ona „przeżyciowa”: uczestnikom proponuje się, aby każdą prawdę nauczaną „przeżyć” poprzez stosowanie interaktywnych ćwiczeń.

Kim jest José Prado Flores?

To meksykański świecki teolog i biblista, pisarz i dziennikarz, ojciec czwórki dzieci, żyjący w mieście Guadalajara. Urodził się w 1947 roku w stolicy Meksyku, gdzie studiował filozofię i teologię, którą następnie studiował też i w Belgii. W Ameryce Środkowej współpracował z ojcem E. Tardifem. Jest autorem ok. 30 książek na temat nowej ewangelizacji, które zostały przetłumaczone na 25 języków. Nauczał w 52 krajach, w tym w Watykanie. Złożył

się Szkoł Ewangelizacji, obejmującą ok. 2000 placówek w 82 krajach. Niektórzy z nas mieli okazję spotkać go osobiście:

„W latach dziewięćdziesiątych uczestniczyliśmy w rekolekcjach organizowanych przez Wspólnotę Błogostawieństw w Lisieux. Jednym z zaproszonych gości był José Prado Flores. Na zakończenie swojego wystąpienia w Bazylice zaprosił on wszystkich chętnych do podejścia do ołtarza z Biblią w ręce. Następnie pomodlił się „nad” i „z” nami – wszystkimi zgromadzonymi – powierzyliśmy Panu nas i nasze działania ewangelizacyjne. Następnego roku w sposób zupełnie przez nas nieoczekiwany odkryliśmy metodę KeKaKo i zaczęliśmy ją stosować! Przypomnieliśmy sobie później słowa i modlitwę José Prado Floresa w Lisieux...”

„Kilkanaście lat temu mieliśmy zaszczyt gościć J.P. Floresa w parafii polskiej Wniebowzięcia NMP w Paryżu. Przybył on tutaj na zaproszenie wspólnoty ewangelizacyjno-modlitwowej Arka, aby wygłosić konferencję na temat zaufania Panu Bogu i Jego słowu. Dał nam wówczas za przykład rzymskiego setnika, któremu Jezus obiecał, że Jego dziecko będzie żyło, a któremu ludzie mówili, że ono już umarło... Bardzo to do mnie przemówiło, bo jestem bardzo podatny na to co słyszę, i muszę się nauczyć robić selekcję tego wszystkiego co do mnie 'dochodzi', aby oddzielić to co mnie 'niszczy' od tego co mnie 'buduje'.”

Kto i gdzie stosuje metodę KeKaKo?

Metoda KeKaKo została zaadoptowana przez wiele Szkoł Ewangelizacyjnych na całym świecie: cieszy się ona olbrzymią popularnością w Ameryce Łacińskiej, jest też bardzo dobrze znana i stosowana w Polsce. We Francji jest natomiast praktycznie nieznaną, z wyjątkiem środowisk polonijnych oraz weekendów organizowanych przez Szkołę Nowej Ewangelizacji im. Św. Teresy w języku francuskim. W Polsce takie weekendy (lub kilkudniowe rekolekcje) nazywane są Kursami. Nazwa ta nie wydaje się najszczyśliwsza, ponieważ nie oddaje tego, czym tak naprawdę są te spotkania: mieszaniną modlitwy, świadectw, dynamicznych ćwiczeń, śpiewów a także oczywiście naucań. Proponowane są różne Kursy. Najbardziej znanym

jest Kurs Filipa, który został kilka lat temu „odnowiony” i od tego czasu nazywany jest w Polsce Kursem „Nowe życie z Bogiem”.

Do kogo są adresowane weekendy organizowane metodą KeKaKo?

Do każdej i do każdego z nas, którzy jesteśmy ochrzczeni! Bo jednym z posoborowych 'odkryć' Kościoła jest zdanie sobie sprawy z naglącej potrzeby reewangelizacji praktycznie wszystkich, którzy jesteśmy ochrzczeni. Nie jest to takie łatwe, bo trudno nam się przyznać, że pomimo tylu lat praktyk religijnych często nie potrafimy się modlić, odczuwamy pustkę w sercu i brak sensu życia, i często żyjemy tak jakby Pana Boga nie było. A przecież „Pan jest blisko”, a Jego Królestwo jest w nas. Tak więc te weekendy służą temu, by nas na nowo zreewangelizować. Jak to napisała jedna z uczestniczek weekendu w La Ferté: „Po tym weekendzie czujemy się ubogacone – dobrym słowem, dojralsze w wierze”.

Serdecznie dziękujemy parafii Wniebowzięcia NMP i ks. prob. Pawłowi Witkowskiemu za umożliwienie odbycia tych rekolekcji, ogłaszanie ich i angażowanie się w ich pomyślny przebieg. Bardzo też dziękujemy ks. Dariuszowi Jankowskiemu za owocną współpracę przed i w czasie weekendu. Dziękujemy również wszystkim świeckim „postugującym” razem z nami: Eleonorze, Zenkowi, Mariuszowi, Jackowi, Ani i Romkowi oraz – oczywiście – wszystkim uczestnikom weekendu – za żywe i budujące dzielenie się. Dziękujemy też siostrze i personelowi Domu Polskiej Misji Katolickiej w La Ferté za serdeczne przyjęcie nas wszystkich.

Serdecznie zapraszamy na przyszłe wydarzenia proponowane przez Szkołę Nowej Ewangelizacji św. Teresy i wspólnotę ewangelizacyjno-modlitwową Arka (m.in. wiosenny weekend „Emaus” poświęcony przeżyciu uzdrowienia wewnętrznego oraz weekend „Czego potrzeba do szczęścia w małżeństwie”).

W imieniu SNE św. Teresy
Alicja i Sławomir

Koncert w Noeux Les Mines

Czas Adwentu to czas oczekiwania na Narodzenie Jezusa i czas przygotowywania się na przyjście Me. jaszka. W Kościele jest to czas radosny, ponieważ czekamy, aby na nowo przeżyć radość z naszego odkupienia.

W naszej parafii ta radość była wyrażona poprzez uczestniczenie w koncercie zespołu „Podhalanie”, który przybył do nas z Zakopanego, na zaproszenia Stowarzyszenia „Cztery smyki”.

W koncercie wzięli udział Mer miasta

Noeux Les Mines pan Serge Marcelak, przedstawiciele Rady miasta oraz proboszcz francuskiej parafii ks. Pierre Legrand. W pierwszej części koncertu, zespół zaprezentował nam kilka kolęd i pastorałek, natomiast w drugiej części usłyszeliśmy

góralskie pieśni regionalne. Atmosfera jaka się wytworzyła pozwoliła nam jeszcze bardziej uświadomić sobie, że blisko już czas Świąt Bożego Narodzenia oraz że trzeba przygotować się nie tylko zewnętrznie, ale również duchowo do przeżycia zbliżającego się Narodzenia Jezusa.

Dziękujemy wszystkim organizatorom i uczestnikom a przede wszystkim zespołowi „Podhalanie” za ten piękny czas spędzony razem.

ks. Piotr Szot

Św. Janie Pawle II - módl się za nami

Od przeszło dwóch lat, w Neuilly-sur-Marne (93), istnieje Polski Ośrodek Duszpasterski pw. Świętego Jana Pawła II.

Wspólnota jest młoda, ale bardzo liczna. Świadczy o tym m.in. imponująca liczba około stu dzieci, uczestniczących w niedzielnej Eucharystii.

Młode małżeństwa, kochana młodzież, wierni w sile wieku oraz niezastąpieni seniorzy, tworzą piękną i silną wspólnotę. Co roku, we wspomnienie swojego świętego patrona, przeżywa ona

Skrawek wolnej Polski - Huculszczyzna

W roku upamiętniającym dokonania Legionów Polskich Armii Błękitnej gen. Józefa Hallera i jego związków z Francją, Stowarzyszenie „Kresy we Francji” zorganizowało konferencję historyczno-etnograficzną o Huculszczyźnie – krainie gdzie w 1914 r., „grupie rufiłowskiej” dowodził płk Józef Haller. W tym też roku w styczniu prowadzi kampanię karpacką, którą 1915 zakończył w Kołomyi. Następnie utworzył II Brygadę Legionów Polskich zwaną Karpaczką.

Wspaniały, bogato ilustrowany wykład wygłosił dr Jan Skłodowski – fotografik, publicysta, podróżnik i badacz Kresów.

Przygotowując naszą konferencję, skupiliśmy się głównie na zdarzeniach, które miały miejsce na Huculszczyźnie, tu przebiegała pierwsza formacja wojsk, których celem było odzyskanie niepodległości Polski. Tereny te to znaczna część Karpat Wschodnich, której mieszkańców nazwano Hucułami.

Ich kultura, ukształtowana etosem Rzeczypospolitej Obojga Narodów jest już przeszłością. Niemniej podróż na tereny Czarnohory i Gorganów określa trwającą więź ludzi z przyrodą gór.

Huculszczyzna to piękna kraina. Przed 1939 r. rozciągała się ona w granicach województwa stanisławowskiego w powiatach kołomyjskim i nadwórniańskim. Jej mieszkańcy to bałkańscy górale, postępujący się własną gwarą. Przybyli na ziemie graniczne Polski, Węgier i Mołdawii, w minionych wiekach. Tereny Huculszczyzny podlegały różnym państwowościom, obecnie znajdują się w granicach Ukrainy.

W początkach XIX wieku, Huculszczyzną interesowali się pisarze, historycy, a później i turyści co przyczyniło się do popularyzacji regionu.

W 1880 r. w Kołomyi zorganizowano wystawę etnograficzną prezentującą bogactwo tej ziemi zwanej Pokuciem. W

tym okresie powstają pierwsze schroniska w Czarnohorze, pod Howerlą i na Gropie. Powstają szlaki turystyczne znakowane po polsku i rusku.

W 1907 r. zostało założone Karpackie Towarzystwo Narciarzy we Lwowie, a w 1933 – Towarzystwo Przyjaciół Huculszczyzny. Zbudowano obserwatorium astronomiczne na grani Czarnohory. Rozwijał się ruch turystyczny z takimi ośrodkami jak Jaremcze, Tatarów, Worochta.

W początkach I wojny światowej, na Huculszczyźnie, rozgrywały się znamienne walki o niepodległość Polski. W Rafajtowej, (obecnie Bystricy), u stóp Gorganów, powstała nawet Rzeczpospolita Rafajtowska – jedyny zakątek wolnej Polski od czasów rozbiorów – ustanowiona obecnością wojskową i walkami 2 i 3 pułku Legionów Polskich formującej się II Brygady Karpackiej dowodzonej przez gen. Hallera w latach 1914 – 15. Część Legionów, w końcu 1914 r. wyruszyła, pod dowództwem gen. Trzaski-Durskiego do Żabiego by odbyć kampanię huculską. Jeszcze dziś można tu zobaczyć krzyże i pomniki upamiętniające miejsca tych walk.

Centrum Huculszczyzny to doliny Czeremoszów – Białego i Czarnego. Tu właśnie tworzyły się typowe osiedla Hucułów. Jako doskonali cieśle sami wznosili swoje domostwa. Ich pasterska gospodarka to chów owiec, krów wypasanych na łąkach.

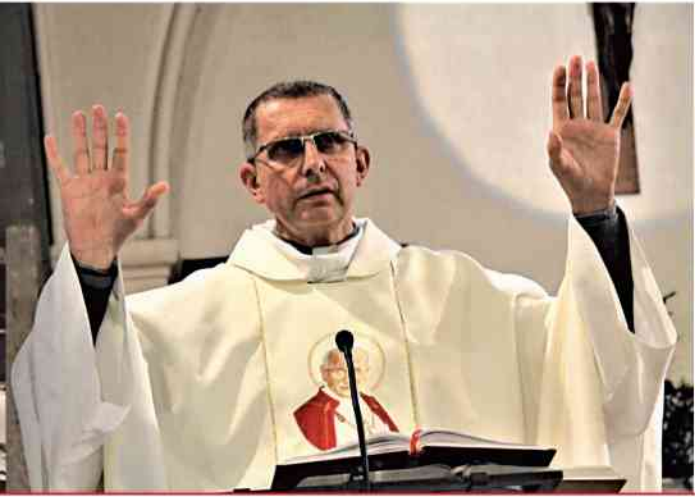
uroczystość odpustową. Mszę świętą w niedzielę 22 października 2017 roku, sprawował dla nas tradycyjnie ks. Bogusław Brzyś – rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. W wygłoszonej homilii przypomniał on o istocie naszego gromadzenia się w świątyni – o miłości do Boga i bliźniego.

Uroczystą Mszę świętą dla naszych wiernych współkoncelebrowali: ks. Nicolas Maine – francuski proboszcz w sektorze Neuilly-sur-Marne i Neuilly Plaisance oraz ks. Michał Biedak

– jego wikariusz i duszpasterz naszej, polskiej wspólnoty w tymże sektorze duszpasterskim.

Po Mszy św. udaliśmy się do sali parafialnej, aby podzielić się posiłkiem ze wspólnego stołu oraz dalej świętować przy wspólnej rozmowie. Naszej radości nie było końca. Mamy nadzieję wzrastać nie tylko w liczbie, ale przede wszystkim w łasce u Boga i u ludzi. □

*Bernardeta Kawalec
fot. E. Bajszcak*

Huculi poruszali się na koniach odznaczającego się niezwykłą odpornością. Zajęciem Hucutów był też wyręb i spław drzew.

Strój Hucutów podkreśla specyficzną przynależność etnograficzną. Do ich bogatej kultury zaliczamy też zdobnictwo drewnianych chat i sprzętów. A huculskie pisanki stanowią i dziś dziedzictwo kulturowe regionu, dostępne w jedynym na świecie Muzeum Pisanki w Kołomyi. Rękodzielnicza kultura huculska to również tkactwo. Z wełny owczej wytwarzano charakterystyczne koce i kilimy huculskie. Inną gałęzią ich rzemiosła była ceramika – kaffe, talerze, dzbany.

Specyficznym huculskim instrumentem muzycznym była trembita – trzymetrowa trąba służąca do porozumiewania się pomiędzy odległymi połoninami.

Huculi byli grekokatolikami. Ich świątynie to drewniane cerkwie, budowane na planie greckiego krzyża z bogatym wystrojem. Można je jeszcze zobaczyć w Tatarowieczy Zabiem.

Ojczyzna to ziemia i groby, na Huculszczyźnie cmentarze lokowano na skraju miejscowości, a na grobach ustawiano prawosławne i łacińskie krzyże. Choć znaki przeszłości nie zawsze przetrwały, pamięć o Hucutach i ich ojczyźnie żyje nadal. Kraina ta, ze względu na krajobraz górski, obrzędowość mieszkańców, obyczaje, stroje, budownictwo zawsze ciekawiły podróżników, historyków, etnografów i językoznawców, inspirowały malarzy i pisarzy.

Kres kulturze huculskiego przyniosła II wojna światowa jej polityczne konsekwencje. Pozostała ona jednak uwieczniona w skarbcu galerii dawnych ziem Rzeczypospolitej, np. w postaci litografii wykonanej w zakładzie Simon fils w Strasburgu i zamieszczonej w dziele „Les costumes du peuple polonais” wydanym w Paryżu w 1841r. przez Leona Zienkowicza. Hucut ukazany na tle swego kulturowego pejzażu był tematem, który inspirował

malarzy i grafików w XIX w., a potem w epoce Młodej Polski. Grafika i malarstwo polskie o tematyce huculskiej kończą się rokiem 1945. Huculszczyzna pozostaje również uwieczniona na fotografiach w latach międzywojennych, ale polska fotografia o tej tematyce odżywa wraz z licznymi wyprawami w tamtą krainę uwieczniając odradzającą się huculską kulturę.

Wykład dra Jana Skłodowskiego bogato ilustrowany historycznie i etnograficznie cieszył się dużym zainteresowaniem. Do paryskiego Centrum Dialogu ks. Pallotynów przybyła licznie publiczność, przedstawiciele organizacji polonijnych, przyjaciele i sympatycy naszego Stowarzyszenia; frekwencja przeszła oczekiwania; brakowało miejsc.

To konferencyjno-integracyjne spotkanie pozwoliło przybyłym uczestniczyć w nim także poprzez wspólny śpiew. I tak zaśpiewaliśmy wszyscy „Czerwony pas” – pieśń wywodzącą się z Huculszczyzny, a na zakończenie „I Brygadę”, a to dzięki p. Andrzejowi Raniszewskiemu, prezesowi Chóru Piast.

Koktajl i stoisko z wydawnictwami o tematyce historycznej i kresowej pozwoliły na dłuższe bycie razem, rozmowy i wyrażenie sympatii wobec działalności naszego Stowarzyszenia. Okazało się, że niektórzy obecni posiadają korzenie kresowe i chętnie przystąpili do zrzeszonych już Kresowian.

Cieszymy się, że poprzez organizowanie takich konferencyjnych spotkań polonijnych możemy zbliżyć ku sobie różne organizacje i stowarzyszenia działające w Paryżu i regionie, umożliwiając wzajemne poznanie się i współpracę.

Składam serdeczne podziękowanie wszystkim członkom naszego Stowarzyszenia za wkład w organizację tej konferencji i przyjęcie przybyłej na nią Polonii.

*Opracowała: M. Krystyna Orłowicz
Zajęcia: M.K. Orłowicz, J. Skłodowski*

Paryskie Stowarzyszenie Obrońców Krzyża organizuje

20 i 21 stycznia 2018

„Spotkanie opłatkowe z Radiem Maryja”

przyjedzie na nie specjalny gość z Torunia

Pierwsze spotkanie odbędzie się w kościele polskim Wniebowzięcia NMP 20 stycznia (w sobotę) i rozpocznie się ono Mszą św. o godz. 18.30. Po Eucharystii zapraszamy do salki parafialnej (zainteresowani uczestnictwem w nim proszeni są o zapisy - do 15 stycznia - tel. 06 12 19 79 13 i wpłatę 10€).

Drugie nasze paryskie Spotkanie opłatkowe - 21 stycznia (niedziela) - rozpoczniemy Mszą św. o godz. 11.00 w krypcie kościoła Saint Charles de Monceau - 22, rue Legendre,

następnie przygotujemy obiad - o godz. 13.00 w Domu Kombatanta; 20, rue Legendre (na parterze w dawnej restauracji). Osoby zainteresowane proszone są o zapisy (do 15 stycznia - tel. 06 12 19 79 13 i wpłatę 35€ czekiem wystanym na adres: Stowarzyszenie Obrońców Krzyża - 221, rue de Belleville 75019 Paris; ilość miejsc ograniczona). Trzecie spotkanie odbędzie się także w niedzielę - 21 stycznia w parafii polskiej św. Genowefy (18, rue Claude Rollain), rozpoczniemy Eucharystią św. o godz. 18.00. Po Mszy św. spotkanie opłatkowe w salce obok kościoła.

Zapraszamy wszystkich naszych Rodaków do wzięcia udziału w tych naszych „Spotkaniach opłatkowych z Radiem Maryja”.

Szczegółowe informacje można uzyskać u Marii Jolanty Dzwigaty - tel. 06 12 19 79 13.

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

**Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.**

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

**DÉMÉNAGEMENT - TRANSPORT - AUTOLAWETA
PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU
Tel. 06 30 40 49 49**

**DENTYSTKA POLSKA
DLA DZIECI i DOROSŁYCH
Dr Mariola Tuliszkiewicz**

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66
45, rue du Caire - 75002 Paris
Akceptuję CMU AME

**GŁOS
KATOLICKI**

PRZYJACIELE

Mme Rospin Alicja - 100€
Mme Matecka Danuta - 70€

Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się ukazywać w kolejnych numerach GK Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

**PRZEWOZY ZAGRANICZNE
Polska-Niemcy-Belgia-Francja**

Damian

+33 652 821 547

Kazimierz

+48 500 640 988

Wyjazdy co tydzień (z Jasła)

Odbieramy i dostarczamy paczki na terenie woj. Podkarpackiego, Małopolskiego, Śląskiego, Opolskiego i Dolnośląskiego

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem, alkohol kieruje Twoim życiem

Przyjdź na spotkanie **Anonimowych Alkoholików**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem - **alkohol**.

**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris - metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

Masz problem z pićem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

1200958

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS
www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg cennika Sécurité Sociale,
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

☎ 01.41.13.45.05
✉ boulogne@dentylis.fr

Mówimy po polsku

1258071

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...
Poradnictwo legalne

768008

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.
Tel. 06 98 58 86 36

1222p83

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

1189

MAS PROBLEM Z HAZARDEM?

Może anonimowi hazardziści pomogą?
Każdy miting AH otwarty.

W każdy poniedziałek o godz. 19

Salka przy kościele Św. Genowefy w Paryżu
(18, rue Claude Lorrain, metro Exelmans)

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;
e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

1294p85

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

1045

**- NAPRAWĄ KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE
PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.**

T. 06 98 42 59 75

1271p74

Jeśli pragniesz by Twoja praca miała sens, dołącz do nas!

Cedr

Cedr to grupa zakupowa, działająca w służbie instytucji katolickich. Istniejemy we Francji od 19 lat. W Polsce to nasz pierwszy rok działalności. Fundamentem firmy jest katolicka nauka społeczna, w myśl, której staramy się realizować nasze cele. W pracy stawiamy na realizację wartości takich jak poszanowanie jednostki oraz dobra wspólnego, pomoc i solidarność.

W związku z rozwojem Cedru w Polsce, poszukujemy pracownika na stanowisko: Kierownika Działu Zakupów (z j. francuskim) w Łodzi. Zatrudnimy osobę otwartą i dynamiczną, która będzie odpowiedzialna za: • budowanie bazy dostawców, analizowanie ofert, prowadzenie negocjacji, dbanie o kontakty z dostawcami oraz nawiązywanie współpracy z nowymi dostawcami; • otwieranie nowych działów, analizowanie rynku, sporządzanie specyfikacji, koordynację i analizę przetargów oraz negocjacji; • stałą współ-

pracę z członkami Cedru; • opracowanie materiałów promujących, organizację oraz prowadzenie spotkań z członkami grupy zakupowej.

Wymagania: - wykształcenie wyższe, - kilkuletnie doświadczenie w prowadzeniu negocjacji zakupowych oraz przetargów, - niezbędna znajomość instytucji katolickich; - b. dobra znajomość j. francuskiego; - kompetencje lidarskie/managerskie, b. dobra organizacja pracy, samodzielność, kreatywność oraz umiejętność pracy w zespole; znajomość pakietu MS Excel.

Oferujemy: - dobre warunki zatrudnienia; -niezbędne narzędzia pracy; - pracę w przejrzystej strukturze w międzynarodowym środowisku; - opiekę medyczną; - możliwość rozwoju.

Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie CV w j. francuskim na adres e-mail: k.giertner@grupacedr.pl (temat wiadomości: imię i nazwisko - KDZ/062018). Skontaktujemy się tylko z wybranymi kandydatami.

Prosimy o zamieszczenie w CV klauzuli: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji (zgodnie z Ustawą z dnia 29.08.1997 roku o Ochronie Danych Osobowych).

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 1 (2706): 7.01.2018

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France)

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31, 01 42 96 23 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś — Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA — 2, rue du 19 mars 1962 — 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) — 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 27.12.2017

Inf. o prenumeracie na str. 3

Association Pomost-Passerelle

AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej - 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

TRWAM PROGRAM

8 - 14 stycznia 2018

PONIEDZIAŁEK 8 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Edukacja 11⁴⁵ Dokument 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Film 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

WTOREK 9 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dokument 9⁴⁰ Reportaż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 14⁵⁰ Dokument 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Express Studencki 17⁰⁰ Dokument 17¹⁰ Program rozrywkowy 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

ŚRODA 10 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9²⁰ Express Studencki 9²⁵ Sanktuaria polskie 9⁴⁵ Św. na każdy dzień

9⁵⁰ Program edukacyjny 10⁰⁰ Audiencja Generalna 11⁰⁰ Dokument 11²⁵ Felieton 11⁴⁰ Rozrywka 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁵⁰ Jasetka 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Program rozrywkowy 16⁵⁰ Film 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19⁰⁰ Msza św. 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

CZWARTEK 11 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Reportaż 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁰ Dokument 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11⁰⁰ Dokument 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument 14¹⁵ Film 15⁴⁰ Dokument 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Przegląd Źródła 16⁴⁰ Dokument 16⁵⁵ Przegląd Niedzieli 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

PIĄTEK 12 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dokument 14⁵⁰ Dokument 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰

Informacje 16¹⁰ Siódmy sakrament 16³⁵ Dokument 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

SOBOTA 13 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Dla dzieci 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Felieton 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 14⁴⁰ Dokument 15³⁰ Wierzę w Boga 15⁴⁵ Reportaż 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dokument 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Katecheza 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA 14 STYCZNIA

8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8²⁵ Św. na każdy dzień 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Felieton 9¹⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Katecheza 9³⁰ Msza Św. 10³⁵ Przegląd Niedzieli 10⁴⁰ Dokument 11²⁵ Film 11⁴⁰ Film 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Dokument 14⁰⁰ Film 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Film. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU**Grażyna Lubicz Fernandes**

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

**TVP
POLONIA****PROGRAM TV***8 - 14 stycznia 2018***PONIEDZIAŁEK 8 STYCZNIA**

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Kulturalni PL – magazyn 12⁰⁵ Racja stanu 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Dziewczyny ze Lwowa – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Życie to Dakar – reportaż 15²⁵ Turystyczna Jazda 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Ukryte skarby – reportaż 16⁵⁵ Supetkowe ABC – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Niedziela z... 18⁴⁰ Pod Tatrami 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ O mnie się nie martw – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Chłopski Skarga – dokument 0¹⁵ Ukryte skarby – reportaż 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Supetkowe ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 9 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ 1920 Wojna i miłość – serial 14¹⁵ Chłopski Skarga – dokument 15²⁵ Pozdrowienia z Uzdrowiska – magazyn 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Sonda z 16⁵⁵ Dla dzieci 17¹⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Szlakiem Kolberga – reportaż 18²⁵ Magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Magazyn z Wysp 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21³⁵ Portrety niepodległości – felieton 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Życie to Dakar – reportaż 23⁴⁰ Ktokolwiek widział ktokolwiek wie – magazyn 0¹⁵ Sonda z 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Dla dzieci 1³⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 10 STYCZNIA

7⁰⁰ Program ekumeniczny 7²⁵ Program muzyczny 7⁵⁰ Przepis dnia – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia

– felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14²⁰ Dokument 15²⁰ Portrety niepodległości – felieton 15²⁵ Wawel w nowej Polsce – dokument 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Studio Wschód 16⁵⁵ Program muzyczny 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Wilnoteka – magazyn 18¹⁵ Barwy szczęścia – serial 18⁴⁵ Dobranocka 19⁰⁰ Msza Św. za Ofiary Katastrofy Smoleńskiej 20¹⁵ Wiadomości 20⁴⁵ Sport 20⁵⁰ Pogoda 21⁰⁰ Głęboka woda – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Dokument 0¹⁵ Studio Wschód 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Program muzyczny 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 11 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Kaprysy Łazarza – film 14²⁰ Głęboka woda – serial 15¹⁰ Pod Tatrami 15²⁵ Wilnoteka – magazyn 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Jak to działa – magazyn 16⁵⁵ Las Story – reportaż 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Było nie minęło 18²⁵ Racja stanu 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Magazyn z Ameryki 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Komisarz Alex – serial 21³⁵ Portrety niepodległości – felieton 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23⁰⁵ Magazyn śledczy Anity Gargas 23⁴⁰ Warto rozmawiać 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Las Story – reportaż 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 12 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Komisarz Alex – serial 15¹⁵ Warto rozmawiać 16²⁰ Wiadomości 16³⁵

Portrety niepodległości – felieton 16⁴⁵ Baw się słowami – magazyn 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 18²⁵ Kwartet – magazyn 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Program rozrywkowy(2) 0⁵⁰ Magazyn z Ameryki 1¹⁵ Domisie 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 13 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia 24 11¹⁵ Rozmowa Polonii 11³⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁰ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14¹⁰ Program rozrywkowy 15⁰⁰ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15³⁰ Zakochaj się w Polsce – magazyn 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Program rozrywkowy 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ 1920 Wojna i miłość – serial 21⁴⁰ Wielki Test 23¹⁰ Program rozrywkowy 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 14 STYCZNIA

7⁴⁰ Wolny Ekran – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 9³⁰ Magazyn z Wysp 9⁵⁰ Teleranek – magazyn 10²⁰ Ziarno – magazyn 10⁵⁰ Baw się słowami(2) – magazyn 11²⁰ Słoneczna włócznia – serial 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 13⁰⁰ Msza Św.- kościół Zwiastowania NMP Inowrocław 14²⁰ Turystyczna Jazda 14⁴⁰ Dom – serial 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Baw się słowami – magazyn 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Dziewczyny ze Lwowa – serial 21⁴⁰ Wichry Kołomy – dramat 23³⁵ Program rozrywkowy 24⁰⁰ Zakochaj się w Polsce – magazyn 0³⁰ M jak miłość – serial 1²⁰ Baw się słowami(2) – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Chrzest Pański

Kto został zanurzony w wodzie chrztu, zanurzył się też w Jordanie